

EUGLENA

PB-PP1B-37037
BELGIE(N) - BELGIQUE

JAAR
GANG **34**
NR. **4**

WAARNEMINGSCONTEST

**HET NIEUWE
NATUURDECREET**

JNM EXPRESS

**29 JULI TOT 2 AUGUSTUS:
ZOMERCONGRES 2015**

ZOMER 2015

DRIEMAANDELIJKS NATIONAAL TIJDSCHRIFT VAN JNM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

JNM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen tussen 7 en 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en zijn schouders niet ophaalt voor het milieu. Samen trekken we het hele jaar door de mooiste natuurgebieden in en laten we ons betoveren door de zotste waarnemingen. We nemen zelf een zaag of schop in de hand en maken ruimte voor natuur. Bovendien gaan we op een duurzame en milieuvriendelijke manier door het leven en proberen we anderen daar ook warm voor te maken. En tijdens de zomermaanden? Dan kan je tijdens één van onze veertig zomerkampen in binnen- en buitenland dagenlang genieten met vrienden in de natuur. Kom zelf op ontdekking bij één van onze vijftig afdelingen in Vlaanderen en Brussel.

LID WORDEN

Om lid te worden surf je naar www.jnm.be/lidworden en vul je het inschrijvingsformulier in. Je krijgt betalingsinstructies per e-mail.

- 5 euro voor introductieleden: voor iedereen in het eerste jaar dat je lid bent
- 18 euro voor piep-, ini- & gewone leden, geboren in de jaren 1988 tot en met 2006
- 18 euro voor steunleden, geboren in 1987 of vroeger
- 36 euro voor instellingen, bibliotheken, scholen ...

Je lidgeld hernieuwen doe je door aangemeld naar www.jnm.be/lidgeldhernieuwen te surfen. Je kan ook een domiciliëringsaanvraag indienen (je krijgt dan een leuk cadeau!) op www.jnm.be/domiciliering.

CONTACTEER ONS

Op lokaal niveau zetten honderden vrijwilligers zich in JNM'ers van 50 afdelingen uren speelplezier te bezorgen. Vul je gemeente in op jnm.be/afdelingen en je komt terecht op de contactpagina van jouw afdeling.

Op nationaal niveau wordt de werking gedragen door het hoofdbestuur. Dat zijn ongeveer 60 vrijwilligers die zich in acht werkgroepen en ploegen inzetten. Je vindt de contactgegevens van het hoofdbestuur op jnm.be/hb.

Het hoofdbestuur en de afdelingen worden ondersteund door zes personeelsleden op het nationaal secretariaat in Tarbotstraat 61E in Gent. Heb je een administratieve vraag, mail dan info@jnm.be of bel 09 223 47 81.

EUGLENA ZOMER 2015

INHOUD

- 3 Voorwoord
- 4 Het nieuwe bondssec: van keldertrap tot dakpan
- 6 HB-kort
- 7 Nog vrije kampplaatsen!
- 7 SAVE-man: twee capes voor elke afdeling
- 8 Een jaar in het hoofdbestuur
- 10 Weg met het selecte clubje?

ZOMERCONGRES

- 12 Congres: op zijn COP
- 17 Algemene Vergadering

NATUURSTUDIE

- 20 Waarnemingscontest
- 22 Waarnemingstelex

NATUURBEHEER

- 24 Het nieuwe natuurdecreet

MILIEU

- 28 Vergeet frogging! Hier komt trein'ing
- 29 Klimaatverandering: oorzaken en gevolgen
- 32 Mij pak je niet in!

MAGAZINI

- 33 Voorwoord
- 33 Ini aan het woord
- 34 Seizoenskoken

ACHTERAAN

- 34 Satire: is JNM een sekte?
- 36 JNM-winkel

Foto voorpagina: Hanne Hendrickx
Achtergrondfoto: Antoon Verkinderen

Met steun van de
Vlaamse overheid

VOORWOORD

DOOR *Evelien Scheelen*

We schrijven maandag 4 mei als mijn professor bijzonder onverwacht boos wordt tijdens een presentatiemoment. Ze vond het vreselijk dat enkel de groepjes die op dat moment moesten presenteren in de les aanwezig waren. Het auditorium was inderdaad behoorlijk leeg. Maar het ging over meer dan het aanwezig zijn. Mijn professor heeft de indruk dat veel studenten enkel in de les zijn als het moet, om een diploma te halen. Ze heeft de indruk dat de intrinsieke waarde van het leren ondergeschikt is geworden aan dat diploma. En dat vind ze jammer.

Bij JNM maken we in mei ook de balans op. Het is de ideale moment om een hele hoop JNM'ers te bedanken voor een heel jaar ongebreidelde inzet en engagement. Het is meteen ook een moment om even vooruit te blikken: stilletjes aan gaan we, zowel lokaal als nationaal, op zoek naar een nieuw afdelings- en hoofdbestuur voor het volgende werkjaar. Misschien word je gevraagd om een bepaalde functie voor jouw rekening te nemen of ben je zelf aan het denken wat een geschikte functie voor je is. Het is een jaarlijks terugkerend fenomeen, dat samenstellen van onze besturen. Het is een moment van plannen maken, niet zelden voorafgegaan door iets wat op een evaluatie lijkt. Het is een bewust proces, waar goed over wordt nagedacht.

Welke overwegingen maken we in dat proces? Welke overwegingen denken we dat anderen verwachten dat we maken? Kiezen om je te engageren, kan als het combineerbaar is met werk,

school en andere vrijetijdsbestedingen. Een functie is een manier om iets te proberen, om iets bij te leren, en biedt op die manier een meerwaarde voor onze persoonlijke ontwikkeling. Enfin, dat is misschien wat we zouden antwoorden als er gevraagd wordt naar onze beweegredenen om voor een engagement te gaan.

Maar is dat ook wat ons echt drijft? Zouden dat onze drijfveren moeten zijn? Ik zou durven stellen van niet. Deel uitmaken van een afdelingsbestuur, dat kan je net zo goed doen omdat je een goed draaiende afdeling belangrijk vindt. Of omdat je het gewoon leuk vindt om ini-activiteiten te organiseren. Of omdat je als promoverantwoordelijke JNM in je buurt wat bekender wil maken. De intrinsieke betekenis die deel uitmaken van je beestigste jeugdbeweging voor je heeft, die is volgens mij pas echt belangrijk. Dat vormt – voor mij althans – een echte motivatie om me blijvend in te zetten voor JNM.

“ Het is aan jou om iets te doen met de aangereikte kansen. Ik ben geneigd om het daar niet mee eens te zijn ”

De invulling van vrijwilligerswerk wordt beïnvloed door (historische) maatschappelijke veranderingen. In een activerende, neoliberale welvaartstaat is het maar normaal om actief bezig te zijn met je persoonlijke ontwikkeling. Ook het verwerven van competenties, liefst zo snel en zoveel mogelijk, wordt daarin belangrijk geacht. Jouw zelfontplooiing

wordt daarbij vrij eenzijdig als je eigen verantwoordelijkheid beschouwd: het is aan jou om iets te doen met de aangereikte kansen. Ik ben geneigd om het daar niet mee eens te zijn*. En ik zou er dan ook waakzaam over willen zijn om als JNM voldoende tegenwicht te bieden aan dat discours. Misschien moeten we wat vaker stil staan bij de manier waarop we over onze betrokkenheid en engagement praten? Misschien kunnen we opnieuw wat meer aandacht hebben voor de intrinsieke waarde en betekenis van onze engagementen en wat minder voor de competenties die we ermee zouden verwerven – zoals mijn professor dat ook zou wensen voor haar studenten: je wat vaker engageren voor je studie omwille van je interesse voor de inhoud en wat minder omwille van het diploma dat je er (mogelijks) aan over houdt.

Iets om over na te denken? Het zomercongres lijkt me daar de ideale gelegenheid voor!

Tot dan?!

*Liefs
Evelien Scheelen*

* Als sociaal werker en pedagogoog-in-opleiding ben ik wel geboeid door dit soort maatschappelijke kwesties. Ik zou er wel een boompje over kunnen opzetten, maar dat zou ons hier te ver leiden. Maar spreek me er over aan als je me ziet, ik discussieer er graag verder over met jou. ●

HET NIEUWE BONDSSEC: VAN KELDERTRAP TOT DAKPAN

DOOR *Pepijn Boeraeve &
Nikolaj De Meulder*

De verbouwing van het bondssec is een verhaal dat we ondertussen kunnen aanvatten met 'er was eens'. In een vorige Euglena konden jullie al lezen dat de verbouwingen binnenkort effectief van start gaan. Jazeker, wanneer deze Euglena in de bus valt zijn de werken reeds opgestart! Het was een helse karwij om het bondsec leeg te maken. Het is aan Evelien Scheelen te danken dat na talloze werkdagen het bondssec eindelijk helemaal leeg was zodat de aannemers konden beginnen. Na een lange onderhandeling is ook gebleken dat bouwwerken Cornelis bvba uit Landskouter, in samenwerking met InHout bvba uit Nazareth, het voordeligste aanbod deden. Bouwwerken Cornelis neemt de ruwbouwwerken op zich, en InHout voert vanzelfsprekend het houtskeletgedeelte uit. Dat er een belangrijk gedeelte als houtskeletbouw uitgevoerd zal worden heb ik reeds verkapt, maar wat zijn de andere belangrijke materialen?

Wie al eens voorbij de Kortrijksepoortstraat 192 stapte, zal zich misschien verbazen bij het feit dat onze

voorgevel beschermd is. Gelukkig – en overigens volledig terecht – slaat deze bescherming louter op de verhoudingen van de gevel, dus op de posities van de raamopeningen in het geheel en niet op de materialen waarmee de voorgevel in de loop der jaren al mee gedecoreerd werd. Dit betekent dat er isolatie aan de buitenzijde van het gebouw komt, met daar dan een gevelpleister op. Beneden aan het voetpad zal het nieuwe bondssec afgewerkt worden met een stenen plint.

De isolatie is EPS (geëxpandeerd polystyreen) geworden. Een kleine terugkeer naar een vorige Euglena leert dat synthetische bouwmaterialen (zoals EPS-isolatie) pas onze derde of vierde keuze vormt. Helaas waren natuurlijke of minerale bouwmaterialen hier niet haalbaar doordat deze minder isoleren en een dikker pakket vereisen om dezelfde isolatiewaarde te halen. Met dit en het beschikbare budget in rekening gebracht bleek de minst vervuilende kunststofisolatie uiteindelijk als beste optie uit de bus te komen. Als stenen plint werd gekozen voor Belgische blauwe hardsteen. Door de lokale productie is de milieulast door vervoer erg klein en de arbeidsomstandigheden

in de Belgische groeves zijn beter dan bij voorbeeld bij Vietnamese stenen.

Hoe langer hoe meer werd duidelijk dat het bondssec in erg slechte staat is en er vele zaken gesloopt moeten worden. Het dak en de achterbouw, waar o.a. de grote polyvalente zaal zich bevindt, worden volledig ontmanteld. Deze worden vervangen door een nieuw houtskelet. Ook de tussenvloeren en de traphal worden volledig vernieuwd.

HOUTEN HUISJE

Een houten huisje dus? Inderdaad, hout – op een duurzame manier gewonnen uiteraard – is bij uitstek het constructiemateriaal dat vandaag de laagste milieu-impact heeft. Niet alleen omdat van ontginning over bewerking tot montage verontreinigingen en energieverbruik relatief beperkt blijven maar ook omdat hout gedurende haar groeiproces al de nodige CO₂ opslaat. De nieuwe grote zaal van het bondssec wordt dus beslist met hout gebouwd, meer concreet met houtskeletbouw.

Bij houtskeletbouw heb je een houten frame dat de wanden vormt. De holtes in het frame zijn zo groot

***Hout is bij uitstek
het constructie-
materiaal dat vandaag
de laagste milieu-
impact heeft***

mogelijk want deze worden gevuld met isolatie, zoals bijvoorbeeld de klassieke rollen minerale wol. Doordat deze isolatie bij houtskeletbouw echter ingesloten zit in een frame zijn er iets meer mogelijke materialen. JNM besloot hier te kiezen voor papiervlokken. Deze vlokken bestaan simpelweg uit gerecycleerd papier en worden in de holtes ingeblazen. Voor dit materiaal is JNM nog op zoek naar een sponsor.

Gipskartonplaten kent iedereen. Voor het nieuwe bondssec kiezen we gipsvezelplaten, die als grote voordeel

hebben dat ze wel tegen een stootje kunnen. Deze platen bestaan uit gerecycleerde gips en papiervezels. Ook voor de gipsvezelplaten overlegt JNM met een mogelijke sponsor.

De muren moeten ook geschilderd worden. Het plan is om dit karweitje met wat vlijtige vrijwilligers op te knappen. De bijdrage van de ecologische vervenhandelaar Tintelijnt uit Gent is een stevige korting op hun natuurverven.

GROENDAK

Er komt een groendak op de grote zaal. En dat klinkt niet alleen duurzaam en ecologisch, dat is het ook effectief. Zo houdt een groendak het regenwater langer op waardoor het bij zware neerslag als een buffer optreedt. Daarnaast filteren de planten fijn stof uit de lucht en is het goed voor de biodiversiteit. Deze beide argumenten wegen in een stadscentrum logischerwijs extra door. Bovendien staat een oud-JNM'er, Diederik Volckaert, klaar om met zijn bedrijf Verte Libre samen met JNM-vrijwilligers het groendak aan te leggen. Dit vormt een mooie samenwerking voor JNM waardoor een duurzaam nationaal secretariaat steeds dichterbij komt.

Visueel iets minder aantrekkelijk maar ook erg belangrijk voor de duurzaamheid van het bondssec zijn de technieken. Hier hebben we het dan vooral over de ventilatie-installatie. De lucht in het gebouw wordt gebruikt door ademende JNM'ers en moet naar buiten. Zo verliezen we helaas warmte en brengen we koude binnen. Dit proces kunnen we echter tot een minimum te beperken door eerst en vooral warme lucht niet te laten ontsnappen, behalve via de gecontroleerde ventilatie. Daarnaast kunnen we ook de warmte uit de vervuilde lucht recupereren om bijvoorbeeld water mee te verwarmen. Om dit alles zo efficiënt en energie vriendelijk mogelijk te realiseren hebben we dus nood aan performante, hedendaagse technieken. Ook voor de technieken is JNM op zoek naar een sponsor om zo voor een aanvaardbare kost het toekomstig energieverbruik van het nieuwe bondssec tot een minimum te beperken.

LINOLIUM

Om af te sluiten heb ik nog iets visueels om onder uw aandacht te brengen: de vloerbekleding. Lokaal geproduceerde keramische vloertegels kunnen erg duurzaam zijn. Voor de vloertegels overlegt JNM met een mogelijke sponsor. Vloerbekleding uit linoleum kan nog ecologischer zijn. Linoleum is een natuurproduct met als voornaamste bestanddeel lijnolie en als aanvulling daarop kurk of houtmeel en hars op een rug van jute. Zo'n vloerbekleding is gemaakt van 97% natuurlijke grondstoffen. Ook voor de linoleum overlegt JNM met een mogelijke sponsor.

Na opsomming van al deze materialen en technieken vraagt iedereen zich ongetwijfeld het volgende af: wanneer is de feestelijke opening? Op de feestelijke opening is het nog even wachten. De uitvoeringstermijn van 18 maanden brengt ons snel naar eind 2016, om dan te beginnen met inrichting en schilderwerken.

Met dank aan de reeds toegezegde sponsors: Tintelijnt & Verte Libre ●

© Bast architects & engineers

HB-KORT

DOOR Seba Derese

Het moest er ooit van komen: we halen de rubriek HB-kort van onder het stof en maken er opnieuw een vaste waarde van. Hier lees je hoe de ploegen van het hoofdbestuur (HB) de laatste drie maanden JNM nóg beestiger hebben gemaakt. Uiteraard maken we een selectie, maar zo heb je alvast een ruw beeld. Méér informatie nodig? Contacteer de ploegvoorzitters via www.jnm.be/hb!

NWG (NATUURSTUDIEWERKGROEP)

De NWG lanceerde het pissenbeddenproject Spinicornis, waarmee beoogd wordt pissebedden in Vlaanderen in kaart te gaan brengen. Het project ging eerder dit jaar al van start en verschillende afdelingen voelden het al wrimelen! Tijdens de waarnemingscontest bewezen 14 afdelingen dat soorten waarnemen een kunst is en moest iedereen het loodje leggen voor winnaar JNM-Roeselare.. Daarnaast vertrouwt de NWG niet alleen op bestaande kennis, maar brengen ze ook zelf kennis over via de Natuurstudiecursus en het Natuurstudiecongres. Wees er volgend jaar bij als je wild wordt van natuurstudie! Ten slotte ging de NWG ook een samenwerking aan met Natuurpunt voor het vleermuisenproject 'Nacht van de Vleermuis': een hele nacht vleermuizen spotten, hopelijk ook in jouw afdeling.

MWG (MILIEUWERKGROEP)

Ook de MWG heeft er een projectje

bij: de JNM Express, die zoveel mogelijk JNM'ers naar de klimaatop in Parijs wil meenemen. De Express werd goed gelanceerd met een voorstelling, discussiemoment en een feestje. Krijg je al zin om richting Parijs te fietsen/bussen/treinen (lees elders in deze Euglena over het nieuwe frogging: trein'ing)? Over duurzame mobiliteit gesproken: de MWG organiseerde een soiree rond duurzaam reizen, waar verschillende JNM'ers hun verhaal brachten. Binnenkort kan je op de JNM-website je eigen duurzame reis plannen! En daar blijft het niet bij: de mobiliteit van de kampen, cursussen en nationale evenementen wordt geëvalueerd, zodat we ons allen zo duurzaam mogelijk verplaatsen. De wijze raad laat niet op zich wachten: de kampen mogen zich aan een brief verwachten vol duurzaamheidstips!

BWG (BEHEERWERKGROEP)

De BWG ziet in alle tuinen mogelijke mini-natuurhotspots. De BWG wil voor hun Natuurtuintjesproject via een fietstocht zo veel mogelijk wilde bloemen zaaien in tuinen. Zo zorgen ze voor meer natuur, meer bloemen en bijen in elke tuin. Vraag je je ouders om ook mee te doen?

CP (COMMUNICATIEPLOEG)

De CP heeft dit jaar hard gewerkt aan het nieuwe kleedje voor JNM. De oude website werd in de nieuwe huisstijl gestopt – een voorproefje van de nieuwe website. Die wordt gelanceerd bij de start van het nieuwe werkjaar. Om de nieuwe huisstijl klaar en duidelijk voor te stellen, maakte de CP een huisstijlgids, die je kan raadplegen op jnm.be/huisstijl. Jullie kunnen trouwens nog op méér stijl rekenen, want ook het promomateriaal wordt herwerkt.

VP (VORMINGSPLOEG)

Tijdens het VP-voorjaar komt een half jaar voorbereidingswerk samen in de BasisAnimatorCursus, (voor ±16-jarigen) en HoofdAnimatorCursus (voor ±18-jarigen). De cursussen lokten dit jaar maar liefst 71 deelnemers! Dit najaar volgt er nóg een HAC en ineens ook een IC (Instructorcursus), waar je zelf cursus leert geven. Het is druk, druk, druk, zeker nu de Vlaamse Regering de regelgeving rond kadervorming (lees: cursussen) heeft hervormd. Voor de VP een uitgelezen moment om onze aanvraagdossiers te herbekijken en de kwaliteit van onze cursussen hoog te houden!

AOP (AFDELINGSONDERSTEUNINGSPLOEG)

De AOP werkt druk aan een afdelingsmap waarin alle vragen van afdelingsbesturen beantwoord worden. Daarnaast bekijkt de AOP dit jaar de afdelingsgrenzen, zodat deze weer overeenstemmen met de realiteit en zodat zowel kleine als grote afdelingen kansen krijgen. Natuurlijk gebeurt dit in overleg met de afdelingen zelf. Op het congres mag je je trouwens verwachten aan een heuse afdelingsmarkt, waar afdelingen elkaar én de AOP leren kennen en kennis en expertise uitwisselen. Ten slotte zit de AOP samen met de CP om een doordacht promobeleid uit te stippen. Er komt misschien zelfs een heus promoteam!

PP (PRAKTISCHE PLOEG)

Dankzij de PP (en de kampcommissies natuurlijk) gaan er deze zomer weer een hoop kampen door. Heb je de kampenbrochure in de vorige Euglena al gezien? Die kampen kunnen dankzij de PP weer op pad met goed, gecontroleerd kampmateriaal: de tenten werden hersteld, de koffers gecontroleerd en dankzij het uitbreiden van de opslagcapaciteit (die een deuk kreeg door de verhuis naar het Lousberggebouw) is er weer voldoende plaats voor kampmateriaal én

KP (KNOKPLOEG)

De knokploeg zorgt, beter nog dan maïzena, voor binding tussen JNM'ers.. Het geheim recept? Samen op café, discussie en uitwisseling optioneel. Op dit moment gaan de meeste nationale evenementen door in Gent (waar nu eenmaal het nationale secretariaat is). Om daar wat aan te doen, werkt de KP aan duurzame studentenwerkingen in andere steden dan Gent. Ook in Gent is er werk aan de winkel: met de verbouwing van het geliefde bondssecretariaat is onze locatie voor JNM-feestjes weg en moeten we op zoek naar een nieuwe plek. In afwachting houden we het voor onze burens wat rustiger. Desalniettemin is het binnenkort weer tijd voor Café Croissant, een heerlijke zaterdagochtend discussiëren over de grotere dingen des levens – mét ontbijt en gedoogde lijfgeur. ●

NOG VRIJE KAMPPLAATSEN!

DOOR kampensec Ruben Goossens

Nog een paar weken achter schoolbanken of andere tafels slijten en de twee leukste maanden van het jaar breken weer aan: de kampenzomer.!

Deze acht weken, voor sommigen meer, voor anderen helaas minder, van puur plezier kunnen enkel door jullie worden waargemaakt. Zowel als deelnemer of als organisator van deze zomer die in de geschiedenis zal mogen gaan als de zwoelste zomer ooit. Hierbij hoort dus ook de nodige, terechte reclame:

- Er zijn nog piepkampen die niet volledig volzet zijn, een zonde!
- Verkenne in de Cévenne, een 16- tot 18-jarigenkamp kan ook nog enkele deelnemers aan!
- Ook inikampen bieden nog de mogelijkheid om de zomer van je leven te beleven.
- Daarenboven zijn er nog werk-, werkstudie-, natuurstudie- en milieukampen die met open armen staan te wachten om hun plezier en kennis met jou te delen.
- Er wordt nog 'KC allerhande' gezocht. Wil jij bijdragen aan een geslaagd kamp? kampensec@jnm.be!

Tot slot zijn er nog de kampenwedstrijden. Er zijn al enkele winnaars uit de bus gevallen, maar enkele te winnen prijzen zijn nog niet uitgedeeld omdat het onderwerp pas tijdens of na de kampenzomer kan worden geciteerd. Maak dus van jouw kamp het beste ooit, maak het meest perfecte financieel kampverslag, trek zoveel mogelijk piepers en ini's naar het Trollenfeest of Ininazofé: het wordt beloond! ●

SAVE-MAN: TWEE CAPES VOOR ELKE AFDELING

SAVE-man, de held van Vlaamse jeugdbewegingen in het verkeer, is in actie geschoten en schenkt elke JNM-afdeling twee SAVE-capes. Deze zorgen er voor dat elke groep die op stap gaat zichtbaar, veilig en herkenbaar is! Een handig middel dus om je JNM'ers veilig door het verkeer te loodsen. Binnenkort in je startdagpakket!

Twee capes niet genoeg? Doe dan mee aan de straatkunstwedstrijd en win twee extra capes en een set multilights voor jouw afdeling!

Knip de SAVE-man uit en laat hem allerlei avonturen beleven. Post je foto op Instagram met #JNMafdeling en #SAVE-man of mail naar info@veiligopstap.be.

Lees meer op www.veiligopstap.be! ●

EEN JAAR IN HET HOOFDBESTUUR

DOOR Seba Derese

Nelson Mandela wordt ongetwijfeld herinnerd als de meest invloedrijke zwarte politicus van de 20ste eeuw. Hij wijdde zijn leven aan een strijd voor vrijheid, voorafgegaan door radicalisme en geweld. Door een proces van persoonlijke groei, waarvan een groot deel tijdens zijn 27 jaar durende gevangenschap, behaalde hij uiteindelijk de status van groot diplomaticus en voorvechter van vrije meningsuiting.

Het verhaal van Mandela spreekt me persoonlijk aan omdat het bol staat van de successen en tegenslagen in het menselijk groeiproces. Volgens Mandela moet je jezelf uitdagen en nieuwe ervaringen aangaan om te kunnen groeien. Een functie in het hoofd- of afdelingsbestuur is zo'n levensverande-

Een functie in het HB of afdelingsbestuur is een levensveranderende ervaring

rende ervaring. Bram (de vorige Ping) zijn voorstel om bondssecretaris te worden, is voor mij heel ingrijpend geweest. Ik had geen flauw idee waaraan ik begon en wist weinig af van het hoofdbestuur. Ik was penningmeester afdeling NiGer, had wat ervaring uit UGent1010 en was

gemotiveerd. Wat kon er misgaan, behalve stinkende teenkaas om alle sociale banden te verpesten?

Boy oh boy. Plots nam ik verslag van de Raad van Bestuur (RvB), verzond ik bestuurspost naar een paar honderd leden en moest ik (slik), indien afwezig, de bovo vervangen. Ik zocht een uitdaging, en heb ze gekregen. Ik heb bovendien veel meer gekregen dan verwacht: ik heb stuk voor stuk unieke JNM-ers leren kennen uit heel Vlaanderen. Ik heb mensen ontmoet met bergen motivatie en inzet, met gevoeligheid en mentale kracht, met open geesten en hartverwarmende persoonlijkheden en met een onwaarschijnlijke liefde voor onze bééstigste jeugdbeweging. Ik leerde goed en efficiënt te vergaderen, kreeg inzicht en visie in JNM en ontwikkelde competenties die ook mijn doctoraat een boost gaven. Daarnaast ben ik gegroeid als persoon, terwijl ik er nog steeds met volle teugen van geniet. Natuurlijk is het, net als het verhaal van Mandela, geen onafgebroken succesverhaal. Er zijn tegenslagen, maar je wordt nergens zo ondersteund en gewaardeerd als bij JNM. Daarenboven worden de successen samen - niet alleen - gevierd. Het is een geweldige ervaring die voor iedereen anders en uniek is.

In een poging om die ervaring over te brengen, ben ik op zoek gegaan naar een paar van die unieke verhalen.

MILEEN (RVB-VERTEGENWOORDIGSTER VAN DE VORMINGSPLOEG)

Mijn HB-carrière is vroeg van start gegaan. Mijn engagement in de afdeling en aanwezigheid op bijna alle nationale activiteiten wekte mijn interesse op in de werkgroepen. De vonk sloeg over op

Basiscursus. De instructeurs, waaronder mijn broer (Anton, red.), gaven de cursus met zo veel passie dat ik al snel instructeur wilde worden. Na een hoofdanimator- en instructeurscursus stond ik zelf voor een groep enthousiaste jongeren. De Vormingsploeg was de rode draad door mijn HB-jaren. Wat een geweldige ploeg!

De Vormingsploeg was de rode draad door mijn HB-jaren

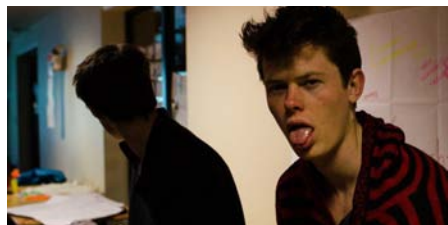
Mijn engagement groeide in de MWG, een zootje (on)geregeld dat zich verdiepte in boeiende - voor mij toen onbekende - onderwerpen, en dat actie niet uit de weg ging. Daarnaast blies ik, met enkele vrienden, de uitgedoofde werkmacht nieuw leven in: de Beheerwerkgroep (zonder 's'). Onder de motto's 'Berewijven en poezebijltjes' en 'Goed werken, goed eten' was ambiance verzekerd! Als natuurbeheer-leek heb ik enorm genoten van die twee jaar als BWG-secretaris en RvB-er. De RvB sprak me toen al aan, omdat je er de kans krijgt om het beleid mee vorm te geven. Ik heb er dan ook nog een paar jaar bij gedaan.

Deze ervaringen zijn een enorme verrijking: op het werk merk ik hoe professioneel we zijn en hoeveel je kan leren in de jeugdbeweging. Ik zal met veel nostalgie en een warm gevoel terug kijken (Mileen wordt dit jaar ouwe sok, red.) naar mijn JNM-tijd. Ik kan

daarenboven met een gerust hart deze geweldige jeugdbeweging verlaten, zeker met alle getalenteerde en gemotiveerde mensen die klaarstaan!

ANTON - INTERNATIONAAL SECRETARIS VAN JNM (PRAKTISCHE PLOEG)

Op een herfstdag in maart kwam ik uitgeregend thuis. Mijn kleren waren zwaar door de regendruppels, die zich tijdens de lange fietstocht een weg hadden gebaand naar mijn klamme lichaam. In de gang vond ik een brief op de grond. 'Jens D'Haeseleer, A Rocha, Portugal' stond er in uitgelopen letters op de achterkant van de envelop. Ik las het verslag van een vrijwilliger die ik daar zelf geholpen had en bekeek de foto's van uitgestrekte landschappen en idyllische meertjes. Al snel dacht ik aan de tijd dat ik zelf al huppelend en koprolend door de frisse natuur bewoog. Een half uur lang verloor ik alle tijdsbesef, vergat ik school en de natte kleren aan mijn lijf. Alles leek stil te staan. Ik zag enkel nog de uitgestrekte mogelijkheden van de JNM en het idyllisch bestaan van een HB'er.

Ik zag enkel nog de uitgestrekte mogelijkheden van de JNM en het idyllische bestaan van een HB'er

Op zo'n momenten denk ik soms terug aan de oefenrondjes voor de 20 km door Brussel (de opwarmer voor de klimaattop in Parijs), die we helaas nooit hebben gehaald. De mensen die ik heb ontmoet in de MWG, of daarvoor in de AOP, zullen mij altijd inspireren en waren een houvast door mijn woelig bestaan. In het begin had ik niet altijd de tijd of de gepaste knowhow, maar aan

een jaar in een JNM-ploeg, hield ik altijd veel ervaring en voldoening over. En bovenal: vrienden voor het leven...

MARIE - SECRETARIS VAN DE KNOKPLOEG

Vorige zomer rolde ik bijna vanzelfsprekend in het hoofdbestuur. Omdat ik niet voor één ploeg kon kiezen, had ik me bijna in twee ploegen geëngageerd: de Knokploeg en Milieuwerkgroep. Gelukkig koos ik nog net op tijd voor de KP, hoewel ik met m'n hoofd in de wolken zat en geen flauw idee had van wat op me afkwam. Ondanks die hartverscheurende keuze, heb ik me toch het hele jaar officieus ingezet voor de MWG. Ik ben niet altijd blij geweest met twee ploegen om m'n hoofd op te breken. Ik kreeg er bijna teenkaas van.

Ik had bijna het engagement aangegaan om twee ploegen te vergezellen

Ondanks de bijna-teenkaas-ervaring heb ik ongelooflijk veel bijgeleerd. Ik leerde ontzettend lieve en prettig gestoorde mensen kennen, waar ik nog veel kan van leren, waarmee ik kan lachen en waarbij ik af en toe een traantje kan laten. Veel meer redenen maken JNM één van mijn thuisen. Vele kan je waarschijnlijk zelf bedenken. Kom je erbij volgend jaar?

MARGAUX - VOORZITSTER VAN DE NWG

Zeven jaar heb ik allerlei functies in het hoofdbestuur ingevuld. Ik begon als PAC West-Vlaanderen, werd actief in het Trollenfeestteam, met enkele jaartjes Opperpiep als resultaat, hielp in de MWG met de NjamNjam en kwam uiteindelijk bij de NWG terecht. Natuurstudie bleek mijn grootste passie. Na twee

Ik had een zalig team van overenthousiaste, soms licht nerdy natuurstudiemensen

jaar als promoverantwoordelijke, wou ik vorige zomer eens zot doen en werd NWG-voorzitster! Gelukkig stond ik er niet alleen voor: ik had een zalig team van overenthousiaste, soms licht nerdy natuurstudiemensen. We bedachten en organiseerden toffe projecten, activiteiten en weekendjes en brachten zelfs ons eigen tijdschrift uit: de Bertram. Waar de NWG vroeger gedomineerd werd door het mannelijk geslacht, doken er dit jaar heel wat enthousiaste natuurstudievrouwen op. Komt dit door de vrouwelijke voorzitster of niet; het is alleszins een positieve evolutie! Met de NWG gaat het steeds beter: het deelnemersaantal van de Waarnemingscontest steeg dit jaar tot 14 afdelingen! Het was een zalig jaar, met een pak succesvolle natuurstudieactiviteiten. Doe je volgend jaar mee? ●

HET HB HEEFT JE NODIG!

Het HB kan niet draaien zonder jou. We hebben je nodig. Als je op zoek bent naar een nieuwe uitdaging, een manier om te groeien of naar een nieuwe wereld: twijfel niet en kom er volgend jaar bij. Heb je een spannende HB-functie gevonden die iets voor jou is? Bekijk het JNM-organigram op het einde van deze Euglena en kom naar congresmarkt waar je een praatje kan slaan met de HB'ers. Vragen? Mail gerust naar bondssec@jnm.be!

WEG MET HET SELECTE CLUBJE?

DOOR Werkgroep Open JNM

“JNM is een select clubje” en “ons publiek bestaat voornamelijk uit kinderen van hoogopgeleide middenklassers zijn vaak gehoorde verwijten. Daar wilden we iets aan doen en dus startten we een werkgroep “open JNM”. Na een paar jaar van omzwerven, bedenken en proberen heeft de werkgroep nu een duidelijk doel voor ogen en dat willen we graag met jullie delen.

Niet alleen JNM trekt een (te) select doelpubliek aan. Het debat rond inclusief en/of exclusief werken in het jeugdwerk is nog lang niet gevoerd. Wat vast staat is dat helemaal inclusief werken enorm veel mankracht, werkuren en doorzetting vraagt. JNM heeft die middelen niet en wil geen onrealistische doelstelling voor ogen houden. Wat we doen, willen we immers goed doen.

JNM wil vooral een brugfunctie hebben. We willen samenwerken met organisaties die expertise hebben in het werken met specifieke doelgroepen, om op deze manier alle kinderen en jongeren in contact te kunnen brengen met natuur en milieu. JNM kan partnerorganisaties iets bijbrengen over werken rond natuur en milieu met kinderen en jongeren. Organisaties kunnen op hun beurt hun expertise over het werken met bepaalde doelgroepen inbrengen. In het verlengde daarvan willen we de toegang tot JNM open zetten voor jongeren met interesse in natuur en milieu die ons normaal niet weten te vinden.

We willen dus niet koste wat kost ons doelpubliek diverser maken en het absolute aantal aan mensen met een andere huidskleur, religie, achtergrond, socio-economische status en handicap verhogen. Wij zijn ons bewust van het feit dat JNM weinig divers is en stellen ons daar vragen bij. Het is immers heel leerrijk om stil te staan bij je imago; het beeld dat je uitstraalt. Zo beseffen we dat onze promo vaak gericht is op een select

publiek – vaak zelfs bewust (“We gaan naar een Steinerschool, daar hebben we meer kans om leden te vinden!”) – en daarom willen we nu samenwerken met organisaties met een specifiek, atypisch doelpubliek.

JNM wil een brugfunctie hebben

In de eerste plaats zoeken we organisaties op die werken met kinderen en jongeren in kansarmoede en maatschappelijk kwetsbare situaties. Waarom deze doelgroep en geen andere? Zoals we zeiden: onze werkgroep is niet erg groot en we moesten ergens een grens trekken.

Toch willen we graag open staan voor iedereen en daarom moeten we ook andere drempels aanpakken. Zo willen we niet meer dat een vraag om een kind met een handicap in de afdeling of op kamp mee te nemen afgewezen wordt. Krijg je dus met je afdeling/kamp ooit zo'n vraag en wil je er wel graag op ingaan maar je weet niet hoe? Contacteer dan evelyne@jnm.be en we zoeken samen naar een oplossing!

Hoe we dat samenwerken met andere organisaties dan juist willen aanpakken? In de eerste plaats moedigen we afdelingen aan om samen te werken met organisaties die werken met mensen in armoede. Afdelingen kunnen dan bijvoorbeeld een paar keer per jaar samen met deze organisatie een activiteit organiseren. De werkgroep open JNM ondersteunt JNM-afdelingen in het zoeken naar zo'n organisatie en gaat mee naar een eerste vergadering. De vormingsploeg heeft bovendien een Vorming op Maat over het werken met maatschappelijk kwetsbare kinderen. Die kan elke afdeling aanvragen op jnm.be/vom. Voorlopig hebben we als werkgroep enkel afdelingen in de grote steden (Antwerpen, Mechelen, Leuven, Gent ...) gecontacteerd met deze vraag, maar als je dit leest en je interesse is gewekt, neem

dan zeker contact op met evelyne@jnm.be of kom naar onze sessie op het zomercongres.. JNM Leuven en Brussel gingen jullie al voor!

Een tweede manier waarop we willen samenwerken met andere organisaties is door middel van kampen en weekends. Zo organiseren we dit jaar een nationaal 16-18-jarigenkamp in Frankrijk samen met Albezoon. Albezoon is een organisatie die op haar prachtige oude boerderij in de Cévenne kampen organiseert voor jongeren binnen en buiten de bijzondere jeugdzorg. Naast dit kamp plannen we ook een weekend met Bizon vzw. Voor dit weekend willen we kinderen van piepleeftijd meenemen. ●

WIJ HEBBEN JOU NODIG!

- De werkgroep open JNM kan altijd nog duwende krachten, helpende handen en steunende ruggengraden gebruiken. Heb je interesse om ons te helpen? Neem contact op met Sara via sarahelinck@hotmail.com!
- Krijg je in je afdeling/op je kamp de vraag om iemand met een handicap mee te nemen en weet je niet goed waar te beginnen? Contacteer evelyne@jnm.be en we zoeken het samen uit.
- Wil je in je afdeling samenwerken met een organisatie die werkt met kinderen en jongeren in armoede/maatschappelijk kwetsbare situaties? Contacteer evelyne@jnm.be.
- Wil je mee op kamp met Albezoon? Schrijf je zo snel mogelijk in op www.jnm.be/kampen, onder 16-18 jaar.

VAN JOUW AFDELING EEN OPEN JNM-AFDELING MAKEN? OP DONDERDAGNAMIDDAG 30 JULI GEVEN WE EEN PRAKTISCHE WORKSHOP OP HET ZOMERCONGRES.

ZOMERCONGRES

PAG 11 TOT 18

**OP ZIJN COP:
HET HEETSTE CONGRES**

**29 JULI TOT 2 AUGUSTUS,
VLAAMSE ARDENNEN**

CONGRES: OP ZIJN COP

Deze zomer zal het congres door-
gaan van woensdag 29 juli t/m zondag 2
augustus 2015, in Ename in de Vlaamse
Ardennen. Het thema van dit congres is
de klimaatop van de Verenigde Naties
die in december zal doorgaan in Parijs.
Deze 21ste COP is een historische mijlpaal
omdat in het verleden door de regerings-
leiders werd afgesproken dat er in 2015
een nieuw bindend klimaatakkoord
moet komen dat het kyotoprotocol van
1997 opvolgt. De keerzijde van interna-
tionale onderhandelingen is dat deze
enkel werken als iedereen meewerkt en
bijdraagt door CO₂ emissies te vermin-
deren. Om het kort door de bocht te
stellen is het als land/regering op macro
schaal interessanter om alle anderen te
laten bijdragen aan de oplossing en zelf
te 'free-riden' op de inspanningen van de
anderen. Het is genoeg daarmee! Het is
precies daarom dat verschillende milieu-

**We doen het op onze
eigen manier: omge-
keerd en anders**

en andere verenigingen op straat zullen
komen in Parijs om een sociaal recht-
vaardig klimaatakkoord te eisen en alter-
natieven voor te stellen. Omdat JNM dit
thema hoog in het vaandel draagt (100
JNM'ers spoorden mee naar Warschau
vorig jaar) zal het congres in het thema
van de klimaatonderhandelingen staan
maar we willen dit dan wel doen 'op zijn
COP'. We willen het net anders doen en

niet op de manier dat de regeringsleiders
van de VN ons tonen, maar op onze eigen
manier: omgekeerd en anders. We zullen
heel wat vragen beantwoorden. Waar-
om gaan we betogen in Parijs? Met welk
thema zullen we als JNM naar buiten ko-
men? Wat is de rol van de Samba? Wat is
het klimaatsoortenproject? Wat kunnen
we leren van verschillende inspirerende
verhalen van experts uit het veld? En
nog veel meer! Het heetste congres uit de
JNM geschiedenis zal plaats vinden deze
zomer. Meer info? congres@jnm.be

PROGRAMMA

Misschien ging jij nog nooit naar een
congres en vraag je je nu af wat je daar
allemaal kan doen? Wel, wij lichten
graag een tipje van de sluier voor je op.
Hiernaast vind je het voorlopige pro-
gramma en de sprekers. Let op! Aanpas-
singen zijn altijd mogelijk. Neem daarom
af en toe een kijkje op onze congresweb-
site: www.jnm.be/congres. Ben je een
werkmier in de afdeling of bij nationaal?
Dan ontvang je eind juni, begin juli ook
nog eens de congresmap waarin alles op
een rijtje staat. Ben je geen werkmier en
wil je toch graag een congresmap? Geen
nood: je kan er altijd eentje bemachtigen
op het congres zelf. De mappen zullen
in een grote doos op het congrespodium
voor je klaar liggen!

WOENSDAG 29 JULI

16u00 tot 18u30

Vlottentocht

18u30 tot 20u00

Bikkebikkebik Haphaphap

Het eerste avondmaal!

20u00 tot 22u00

Inleidende sessie over het
klimaatdebat en de COP's

Met Jonathan Lambregts van BBL

23u00 tot ...

COPpel speeddate

Zet je schrap voor een wederom
spetterende speeddatesessie onder be-
geleiding van de ondertussen gevreesde
Knokploeg van de JNM. Vind hier je
knapste zomerliefde, je levensmetgezel
of breid gewoon je netwerk van JNM'ers
uit. Want ook als je geen single bent, is
dit een niet te missen moment waarvoor
je vanaf het begin naar het Congres moet
komen.

DONDERDAG 30 JULI

09u00 tot 10u00

Opstaan en ontbijt

10u00 tot 13u00

Lezing en debat over REDD+

Een van de belangrijkste oorzaken
van CO₂-uitstoot is de wereldwijde ont-
bossing. UNFCCC, de tak van de Ver-
enigde Naties die zich met klimaatveran-
dering bezig houdt, heeft daarom REDD+
in het leven geroepen. REDD+ staat voor
"Reducing emissions from deforestation
and forest degradation".

Hoewel REDD+ ondertussen is uit-
gegroeid tot een van de belangrijkste be-
leidsinstrumenten op het gebied van CO₂
en bossen, is het maar weinig bekend
bij JNM'ers. Daarom nodigen we een
spreker uit die de pro's en contra's van
het REDD+ programma op een rijtje zet
en uitlegt hoe het kan bijdragen tot een
duurzamere en CO₂-armere toekomst.

Pissenbeddenexcursie

Enkele (oud-)JNM'ers richtten
onlangs Spinicornis op, de Belgische

pissebeddenvereniging. Zij nemen jullie mee en tonen jullie paarse drieoogjes, juweeltjes en ander verscholen schoons.

— — — — —
13u00 tot 14u00

Genieten van een heerlijk middagmaal!

— — — — —
14u00 tot 17u00

Bosmaaien voor dummies

Voor deze sessie breng je best stevige schoenen en een lange broek mee.

— — — — —
14u00 tot 15u00

**Vorbereiding op de
klimaatbetoging in Parijs**

Stoom jezelf alvast klaar voor de betoging op de COP in Parijs. We maken spandoeken, scanderen tussendoor de meest originele slogans en denken na over een thema dat we met JNM onder de aandacht willen brengen.

— — — — —
15u15 tot 18u15

Klimaatspel

Ooit al eens een echte klimaatop willen meemaken? Dan is dit je kans want we organiseren een heuse klimaatop simulatie op het congres. Wil jij als vertegenwoordiger van de kleine eilandstaat Kiribati het opnemen tegen de grootmachten? Of kruip je liever in de huid van Saudi-Arabië en doe je er alles aan om je olierijkdom niet in gevaar te brengen? Kom dan een kijkje nemen. Een absolute aanrader!

— — — — —
18u15 tot 18u45

Sport, spel & ontspanning

— — — — —
18u45 tot 20u00

Avondmaal

— — — — —
20u00 tot 22u00

AV1 : HB-Evaluatie 2014-2015

Nu is het het moment om van je te laten horen. Tijdens deze AV evalueren we het beleid van het HB 2014-2015. Alle ploegen komen aan bod en krijgen de kans hun beleid te verdedigen. Voor de AV is dit hét moment om jouw feedback te geven: Wat vond je goed? Wat kan beter? Wie krijgt jouw complimenten? Wie had het voorbije jaar te veel last van zweetvoeten en teenkaas? Of wat zou je liever anders zien? Lees de beleidsverdedigingen alvast op voorhand. Je vindt ze dra in de congresmap.

22u00 tot ...

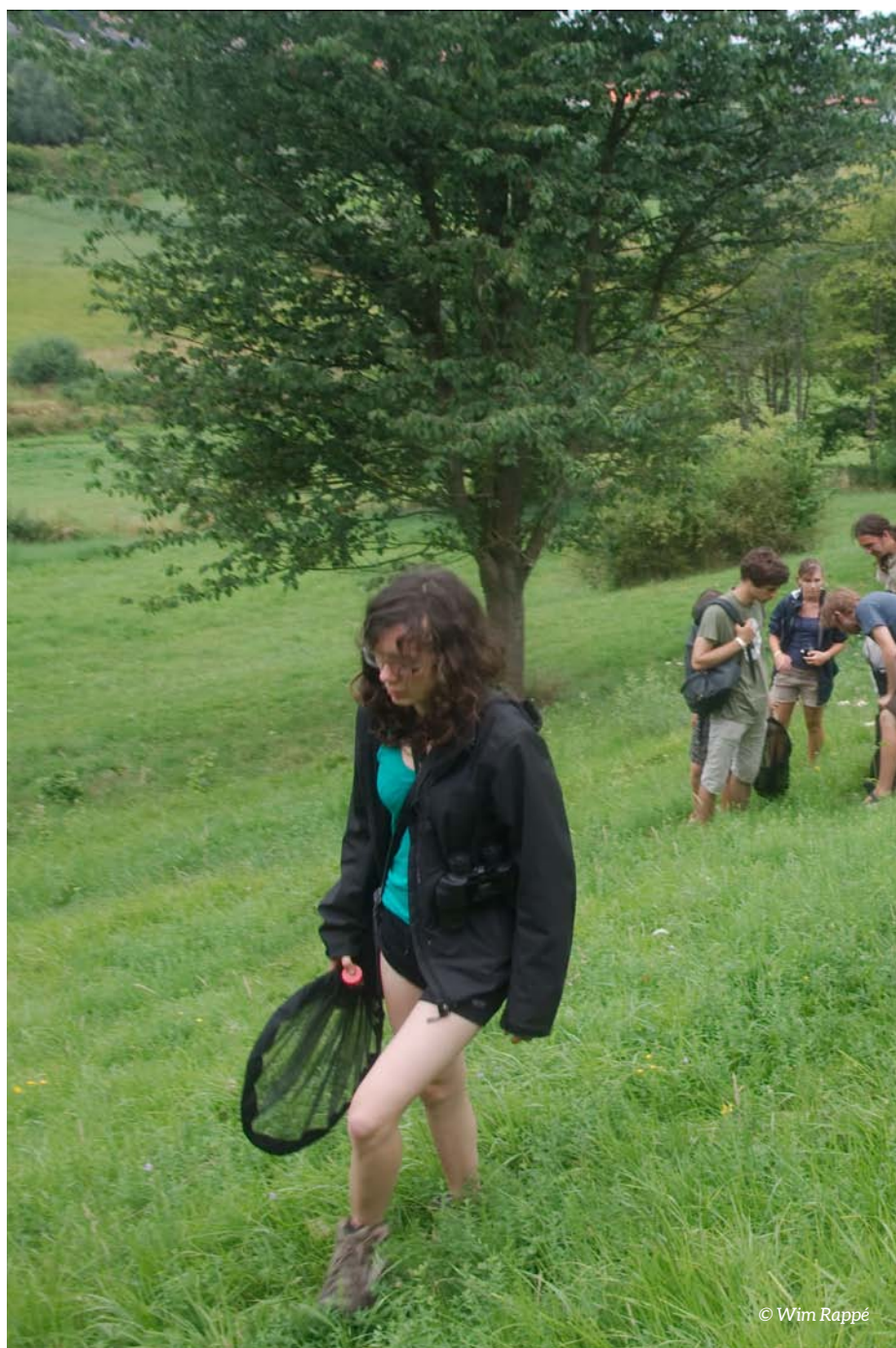
**Filocafé: Klimaatproblemen en -beleid
beïnvloeden, hoe doen we dat?**

Filocafé is het verkorte filosofisch café. Dat klinkt misschien wat intellectueel, maar eigenlijk is het gewoon heel leuk: in een kleine groep je mening aftoetsen, met elkaar in discussie gaan, je mening herzien of verstevigen of gewoon luisteren naar wat anderen willen vertellen. Dit filocafé gaat over hoe we, als individu en als milieubeweging, impact kunnen (en proberen te) hebben op klimaatproblemen en het klimaatbeleid. Wat zijn goede middelen daartoe anno 2015? Wat kunnen we zelf doen? Of waar wagen we ons beter niet aan?

Er is geen doel, geen eindpunt, het enige wat we willen is een goed gesprek.

**Filocafé: de economische waarde van
natuurgebieden**

Heb je die hoop gras gezien, die lag te rotten aan de kant? Zouden we daar iets beter mee kunnen doen? Natuurgebieden zijn ideaal om biodiversiteit te bewaren en ruimte te geven aan mens en natuur. Maar is dat het enige dat natuurgebieden kunnen of kunnen ze ook een economisch nut hebben? De Belgische Witblauwkoeien van boer Jos doen de begrazing, de biomassa uit natuurgebieden worden verwerkt en verkocht als groenbemester... Gaan we

voor productienatuur of moeten natuur en productie juist gescheiden worden? Behouden natuurgebieden zo hun waarde? Laat jullie mening horen, tijdens dit stellingenspel.

— — — — —
23u00 tot ...

Nachtvlinderval in het Volkegembos

Een prachtig bos dicht bij het kamp-terrein, tijd om er de nachtvlinders eens te gaan onderzoeken!

VRIJDAG 31 JULI

09u00 tot 10u00
Opstaan en ontbijt!

— — — — —
10u00 tot 13u00
AV 2: Moties

De leukste AV onder de AV's: zwaar discussiëren over pijnpunten in de JNM, eens goed lachen met de originele moties die er weer bij worden gelapt en vooral: jouw moment om een zegje te hebben in de koers die JNM vaart. Verras ons! Voor alle info over het indienen van moties: zie verder in deze Euglena.

Excursie

Geen zin in moties? Ga dan mee op deze onvergetelijke excursie met Pieter Blondé in Bos 't Ename!

— — — — —
13u00 tot 14u00
Middagmaal

— — — — —
14u00 tot 18u00
Actietraining

Wil jij je optimaal voorbereiden op de acties in Parijs? Dan is deze sessie over het waarom, hoe en wat van actievoeren iets voor jou! Na de actietraining houden we ook nog een creatieve brainstormsessie over de ludieke acties die we op de klimaatbetoging kunnen voeren.

Excursie overleven in de natuur

De natuur is meedogenloos, de natuur is onverwoestbaar, de natuur is dodelijk. Zag je de film 'Into the wild' al eens? Dan weet je dat je niet onvoorbereid de natuur in kan gaan. Tijd dus om je kennis bij te schaven tijdens deze sessie overleven in de natuur. Leer er alles over eetbare planten en eerste hulp bij survival!

Excursie solitaire bijen en zweefvliegen

Bestuivers komen heel vaak in het nieuws. Op deze excursie bekijken we twee belangrijke groepen bestuivers: de zweefvliegen en solitaire bijen.

— — — — —
18u00 tot 19u00
Sport, spel en ontspanning

— — — — —
19u00 tot 21u00

Ploegenvergadering HB

Tijdens deze maaltijd verzamelen de verschillende ploegen van komend werkjaar (2015-2016) zich aan hun eigen tafel om alvast hun doelen en dromen uit de denken, liefst samen met jou. Zin in een functie binnen het hoofdbestuur? Schuif dan zeker je benen onder de tafel van je favoriete ploeg.

— — — — —
21u00 tot 23u00
Congresquiz

Dé jaarlijks terugkerende klassieker: de congresquiz. Vermeld het in JNM-kringen en je zal verhalen te horen krijgen over grappige antwoorden op saaie vragen, grappige vragen met saaie antwoorden, klinkende overwinningen en verbeterd vetes tussen de twee beste ploegen. Een moment waar iedereen op het congres telkens naar uitkijkt omdat hij/zij dan kan samenzitten rond een tafel, pen in de hand, vastberaden blik in de ogen, het te proeven bier al uitgeschonken. Verwacht de klassieke rondes,

maar ook enkele nieuwigheden, zodat niet alles bij hetzelfde blijft!

— — — — —
23u00 tot ...
Vleermuizenexcursie

Fuif

ZATERDAG 1 AUGUSTUS

09u00 tot 10u00
Opstaan en ontbijt

— — — — —
10u00 tot 13u00
AV 3: HB-verkiezing

Een nieuw hoofdbestuur kiezen, dat moet een beetje doordacht gebeuren. Tijdens deze AV doen de kandidaat-ploegvoorzitters hun beleid en grote plannen uit de doeken.

Beheersessie of excursie

— — — — —
13u00 tot 14u00
Middagmaal met provinciale vergadering

Wat is een beter moment om afdelingen samen te brengen dan het congres? In plaats van een aparte vergadering te beleggen, combineren we een heerlijk maal met een provinciale vergadering!

— — — — —
14u00 tot 15u00
JNM Express

Wil je deze toffe bende beter leren kennen? Wil je weten waarom we een JNM-wagon aan de klimaatrein hebben gehangen? Denk jij dat je promostunts kent die ons treintje zullen vullen? Wees welgekomen!

Klimaatsoortenexcursie

Er wordt vaak gezegd dat soorten opschuiven naar het noorden. Op deze excursie gaan we dat eens in het veld bekijken. Zijn er soorten te vinden die er

vroeger niet of veel minder waren?

— — — — —
15u00 tot 17u15

Jongerenvoorzittersdebat

Vele Vlaamse partijen met een eigen mening en visie over de rol van België in de klimaatproblematiek vormen voor debat als je het ons vraagt! Voor de gelegenheid hebben we enkele jongerenvoorzitters van Vlaamse partijen uitgenodigd om hun standpunt te verdedigen.

— — — — —
17u30 tot 19u00

Congresmarkt

't Zit er ondertussen al diep ingebakken: op zaterdag maak je kennis met al wat leeft binnen JNM op de congresmarkt. Altijd al eens willen weten wat de NWG doet? Of heb je zin om met de BWG op stap te gaan? Wil jij weten wat je voor de CP kan betekenen? Of ben je razend benieuwd naar wat er in je startdagpakket zit?

Dan is de congresmarkt 2015 iets voor jou. Haal je stempelkaart af op het podium, verzamel alle stempels en ontvang een uniek JNM gadget!

— — — — —
19u00 tot 20u00

Het laatste avondmaal met de eerste HB-bijeenkomst

Tijdens deze maaltijd verzamelen de vers verkozen HB-ers voor een eerste, leuke en vooral kennismakende HB-vergadering.

— — — — —
20u00 tot 21u00

Verhuis naar de fuifzaal

Opgelet! Vanaf nu kan je niet meer terecht op onze congresweide! We verkassen naar de Qubus, onze fuifzaal voor vanavond. Deze ligt op een steenworp van het station, wie dus wilt fuiven tot de eerste trein neemt best al zijn rugzak mee.

— — — — —
21u00 tot 23u00

Oude sokkenritueel

Vanavond nemen we afscheid in stijl van een bende JNM'ers die door ouderdom getroffen zijn en ons moeten verlaten.

— — — — —
23u00 tot ...

Bal van de BOVO

Stoelen aan de kant! Uw nieuwe bovo danst het nieuwe werkjaar in en opent plechtig het laatste congresfeestje.

PRAKTISCH

MEENEMEN

- Slaapzak, matje (geen veldbed!) en zaklamp
- Excursiemateriaal en drinkfles
- Fiets die in orde is met bijhorende fietshelm (plakgerief en pomp kunnen handig zijn)
- Betalingsbewijs (rekeninguittreksel)
- Voldoende (warme) kledij
- Werkkledij voor beheerwerken
- Zwemkledij en handdoek
- Zonnecrème
- Regenkledij
- Toiletzak: handdoek, biologisch afbreekbare zeep, tandpasta en tandenborstel
- Gamel en bestek met je naam op!
- Geld voor drank en ijsjes!
- Rugzak om gerief in op te bergen
- Papieren versie van de congresmap als je die in de bus kreeg
- Leuke dingen
- Petanqueset, badmintonraketjes, voetbal, kubb ...
- Gezelschapsspellen ...

THUISLATEN

- Dingen die gestolen kunnen worden
- Wegwerpspullen en blikjes
- Niet biologisch afbreekbare zeep en tandpasta!
- Een tent (daar zorgen we zelf voor)

VOEDSELALLERGIËN

Gelieve voedselallergiën te melden aan de congresploeg via congres@jnm.be. Alleen zo kunnen wij er voor zorgen dat ook jij alles mag en kan eten!

INSCHRIJVEN

Schrijf je nu in voor dit heerlijke zomercongres 2015! Een week voor de start van het congres worden de inschrijvingen afgesloten.

- Ga naar www.jnm.be/congres en meld rechtsboven aan met je gegevens. Wachtwoord vergeten? Je kan het resetten met je lidnummer dat je op de adresstic-

VACATURES

- **Grote tent(st)er**
De grootste tent van heel het congres voor jou alleen. Jij mag er als enige in slapen. Heb je dus hinder van mensen die een bos omzagen in hun slaap of slaap je graag alleen, laat dan iets weten!
- **Ijskarbemanning**
Een half uurtje ijsjes verkopen en mensen blij maken met dit heerlijk fris stukje genoege? Je komt als geroepen om het ijskraam warm te houden!
- **Tapper van dienst**
Schenk jij het perfecte pintje? Ervaring met bieren en fruitsap? Stel jezelf kandidaat.
- **Inkommer**
Je ziet iedereen binnenkomen en kan meteen naar hun naam vragen zonder enig bezwaar. Je verkoopt drank- en vreetkaarten en kan gezellig met enkele anderen achter de kassa zitten.
- **Opbouwers en afbrekers**
Heb je enkele dagen extra vrij voor het congres? Je wilt wel een paar dagen extra komen helpen op voorhand? Je krijgt de eerste dagen gratis powerspietraining en fitness. En natuurlijk ook het nodige voedsel om alles te laten draaien. We beginnen al op maandag. Ook voor de afbraak hebben we enkele helpende handen nodig. Of je nu een uurtje of tot en met maandag kan blijven, je zou onze held zijn!
- **DJ's**
Draai jij de beste plaatjes van JNM? Kan jij iedereen doen shaken op 't Bal van de Bovo? Meld je dan zeker aan. Laat zeker weten of je vrijdag- of zaterdagavond wilt draaien!

Je roeping gevonden? Mail als de bliksem naar congres@jnm.be want wij hebben jouw talent nodig!

- ker op deze Euglena vindt.
- Aan de linkerkant verschijnt er een kolom met allerlei informatie over het zomercongres. Klik op Inschrijven.
- Duid aan wanneer je komt. Denk er aan dat je niet alleen voor je eten, maar ook voor je verblijf betaalt. Vink dus alles aan van je aankomst tot je vertrek! Zelfs als je bijvoorbeeld van plan bent nooit aan het ontbijt te verschijnen.
- Klik op Inschrijven voltooien. Je ontvangt een e-mail met bevestiging en betalingsinfo. Je inschrijving is pas definitief als je betaald hebt.

Aan de inkom krijg je een toegangsbandje en een vreetkaart. Hou deze goed bij! Via je vreetkaart wordt immers het corvee bepaald. Corvee wil zeggen dat je de kookploeg helpt met afruimen, afwassen groenten snijden ... Onze kookhelden kunnen immers alle hulp gebruiken!

Een volledig congres kost 35 euro. Voor één dag betaal je 9,50 euro (2,50 euro voor ontbijt + 2,50 euro middag + 4,50 euro avond).

LOCATIE

Het congres ligt op een zeer mooie locatie, vlakbij het station van Oudenaarde en pal naast de Schelde. Je kan er dus op verschillende ecologische manieren geraken, dit moedigen we dan ook zeer hard aan!

Vanuit Gent kan je namelijk gewoon de Schelde volgen per fiets, dat spaart je zomaar 20 euro uit, je hebt een mooie tocht afgelegd én het congresteam en milieu zijn je eeuwig dankbaar. Woon je wat te ver? Geen nood, met de trein sta je er ook zo!

ADRES

De congreslocatie is gelegen achter de Archeologische site in de Lotharingenstraat. Via deze straat kom je ook binnen (niet langs de achterkant van het terrein!).

PER FIETS VANUIT HET LOUSBERGGEBOUW (32,2 KILOMETER)

Rij vanuit het Lousbergpark naar de Tarbotstraat. Ga hier naar links. Op het einde van de straat ga je rechtsaf (Kar-

perstraat). Als je op de ring komt (R40) ga je even naar links mee langs het water. Je zal een sluis zien over het water, steek hier over en neem ook het volgende brugje. Vanaf nu volg je de knooppunten tot aan de congresplek. Ga rechtsaf richting knooppunt 5. Volg onderstaande knooppuntenroute. Net voor knooppunt 86 ligt het congresterrein.

5-3-40-32-29-38-43-55-65-62-61-81-86

PER FIETS VANAF OUDENAARDE STATION (2,3 KILOMETER)

Ga met je rug naar het station staan. Sla linksaf in op het stationsplein, richting Broekstraat. Ga aan de T-splitsing kort rechts en meteen terug links (Berkendreef). Ga de eerste links (Bloemenhof). Op het einde van de straat ga je links (Oliehoekstraat) en meteen terug rechts. Net na je oversteek over de Schelde ben je aan de congresplek!

MET DE TREIN (OP WEEKDAGEN)

Vanuit Gent is er om het uur (stipt op het uur) een trein richting Ronse die stopt in Oudenaarde.

Vanuit Brussel-Noord is er telkens een trein om X:15 en X:28, de laatste doet er minder lang over).

MET DE TREIN (WEEKENDS)

Vanuit Gent is er een trein om de 2 uur (stipt op het uur). Zo is er een trein om 14:00, een om 16:00,...

Vanuit Brussel-Noord is er telkens een rechtstreekse trein om X:28.

Wie een gedetailleerde en last-minute update wil kan terecht op www.nmbs.be

AL LIFTEND

Kom je van de E40? Dan kan je best liften tot aan de afslag Erpe-Mere. Vanaf daar gaat de N46 tot vlak bij de congresplek (je bent er wanneer je voor de tweede keer de sporen over gaat).

Wie vanuit Gent lift kan best vanaf de N60 liften richting Oudenaarde. ●

© Wim Rappé

ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering of AV van JNM is het hoogste beslissingsorgaan van onze jeugdbeweging. Hier worden veel beslissingen genomen die een grote impact hebben op de werking van JNM. De AV kan je beschouwen als het parlement van JNM, terwijl het HB (Hoofd-Bestuur) een beetje de regering is. De AV kan HB'ers en bestuurders ontslaan en aannemen, de krijtlijnen voor het beleid uitzetten, het Algemeen Huishoudelijk Reglement (AHR) aanpassen, leden schorsen, afkortingen verzinnen... Sinds enkele jaren, mag iedereen deelnemen en stemmen.

In de AV kan elk JNM-lid tussen 12 en 26 jaar zijn zegje komen doen over thema's op de agenda. Door de AV open te stellen voor een breed JNM-publiek proberen we de draagkracht van de beslissingen zo groot mogelijk te maken. Iedereen mag 'aan de micro' komen en zijn mening vertellen. Om een beslissing te kunnen goedkeuren, wordt er gestemd. Iedere aanwezige kan zich ter plaatse registreren als stemmer.

De bovo (bondsvoorzitter) en de

bondssec (bondssecretaris) zitten de Algemene Vergadering voor. Zij stellen zich tijdens de discussies onpartijdig op en leiden de discussies in goede banen. Na iedere discussie stemmen de leden van de AV voor of tegen het voorgelegde voorstel en telt een stemcommissie – die bestaat uit drie willigekeurige JNM'ers – de stemmen.

Bij JNM vinden er vijf AV's per jaar plaats. Eén op het Nazofé in oktober, één in maart op Koers-AV-Fuif en drie op het zomercongres. De belangrijkste AV's van het jaar vinden plaats op het zomercongres. Dan evalueren we het beleid van het HB van het voorbije werkjaar op de eerste AV, bespreken en stemmen we de voorliggende moties en zijn er stevige discussiemomenten op de tweede AV. Op de laatste AV stellen de kandidaat-ploegvoorzitters het beleid van het nieuwe werkjaar voor.

HET NUT VAN DE AV

De AV's zijn belangrijke momenten voor JNM. Alle leden krijgen de kans om hun mening te geven over de koers die

JNM vaart en om die koers bij te sturen. Om met het HB de juiste beslissingen te kunnen nemen is het heel belangrijk dat de mening van zoveel mogelijk JNM-leden gekend is. Een AV is hét moment om nieuwe ideeën over JNM af te toetsen aan de percepties die in heel JNM leven. En ook jouw stem is belangrijk!

Bij belangrijke beslissingen, zoals wijzigingen aan de statuten of het AHR (Algemeen Huishoudelijk Reglement), is het nodig dat een AV deze goedkeurt. Omdat dit wettelijk verplicht is, maar vooral omdat we willen dat al onze beslissingen door JNM'ers gedragen worden. JNM is immers "eigendom" van al haar leden.

JNM is dynamisch en vele visies op JNM veranderen dan ook met de jaren. Soms komt dat tot meningsverschillen die enkel door discussie kunnen opgelost worden. Discussiemomenten op AV's zijn nodig om de standpunten tegenover elkaar te zetten, de raakvlakken eruit te halen en indien nodig met een stemming het meerderheidsstandpunt te bepalen.

ZELF EEN MOTIE INDIENEN? DAT KAN!

Op vrijdag is het motie-AV dag. Op deze AV bediscussiëren en stemmen we alle correct ingediende moties. Iedereen die wil, kan zo'n motie indienen. Iedereen die er wat over wil zeggen, mag zich mengen in de discussie, graag zelfs.

Een motie verandert iets aan het interne reglement van JNM (het Algemeen Huishoudelijk Reglement of kortweg AHR) of de statuten. Dit AHR bepaalt zowat alles in JNM. En met zo'n motie kan je dus veranderingen aanbrengen in de werking van JNM, het Algemeen Huishoudelijk Reglement, de missie en visie en de statuten. Zowat alles kan je in een motie gieten: deelnamegelden, de structuur van het hoofdbestuur, het wijzigen van een grondgebied van een afdeling, een verandering in het lidgeld, aanpassingen in de interne structuur, het verbieden van vliegtuigreizen op JNM kamp, een leeftijdsverhoging Kortom, alle belangrijke beslissingen voor JNM worden in een motie gegoten en voorgesteld op de AV tijdens het zomercongres. De leden discussiëren over het voorstel en stemmen voor of tegen en zo kan

de motie aangenomen of verworpen worden.

Iedereen kan een motie indienen, ook jij. Er zijn wel een aantal voorwaarden aan verbonden.

- Elke motie heeft minstens 10 handtekeningen van gewone leden nodig.
- Elke motie dien je minstens 24 uur voor de aanvang van de motie-AV (vrijdag 1 augustus 2014, 10u) in en hang je uit op de congreslocatie.
- Als de motie een AHR- of statuutwijziging beoogt, moet je in de motie duidelijk aangeven welke artikels wijzigen. Zowel het AHR als onze statuten vindt je op www.jnm.be/AHR en www.jnm.be/statuten.

Wie een motie indient, stelt die voor tijdens de motie-AV. Vervolgens krijgen de leden van de AV de kans om vragen te stellen en over de inhoud van de motie in discussie te gaan. Als de discussie is afgrond, stemt de AV over de motie. Leden van de AV kunnen 'voor' stemmen als ze akkoord zijn met de inhoud van de motie. Ze kunnen ook 'tegen' stemmen als ze

het niet eens zijn en de voorgestelde verandering niet willen. Wie niet goed weet wat te kiezen of denkt onvoldoende te weten om een goede stem uit te brengen, kan zich 'onthouden'. Een onthouding betekent noch ja noch nee en heeft geen invloed op de verdeling tussen voor en tegen.

Een motie kan goedgekeurd worden met een meerderheid van stemmen. Dat betekent dat 50 procent plus één van de aanwezige leden 'voor' de motie stemt. Is er geen meerderheid, dan wordt de motie niet aangenomen. Moties kan je op voorhand op het forum van de website plaatsen. Zo kan iedereen al op voorhand de motie lezen, in discussie gaan enzo verder. Dit is erg goed voor de kwaliteit van de motie, want je kan al eens af-toetsen of je aan alles hebt gedacht, hoe groot het draagvlak is ...

Wil je graag een motie indienen, maar weet je niet goed hoe eraan te beginnen? Een mailtje naar bovo@jnm.be doet wonderen! ●

© Tim Vandewiele

NATUURSTUDIE

PAG 19 TOT 22

WAARNEMINGSTELEX

WAARNEMINGSCONTEST

WAARNEMINGS- CONTEST 2015

Afdeling Brugge, druk aan het determineren

DOOR Margaux Boeraeve

25 april, 00h00: over heel Vlaanderen lichten nachtvlinderlampen op. Het is het moment waar heel wat JNM'ers al een tijdje naar uitkeken: de start van de vierde editie van de Waarnemingscontest! Met ongelooflijk veel enthousiasme gingen heel wat JNM'ers op zoek naar al wat beweegt, groeit of bloeit. Het werd een zware strijd met minimale verschillen aan de top. Het ultieme doel in deze 'Taxandria-daagt-uit' editie was om drievoudig winnaar Taxandria te verslaan. Zij hadden beloofd dit jaar niet in Natuurpunt-gebieden te komen tijdens de waarnemingscontest. Een belofte waar ze zich netjes aan hielden, aangezien ze helemaal niet buiten kwamen en plooïden. Taxandria werd

dus moeiteloos verslagen door Akerland, Brugge, Durmeland, Fruitstreek, Gent, Hageland-Zuiderkempem, Klein Brabant, Lage Kempen, Land van Aalst, Midden-Limburg, Niger, Noord-West-Brabant, Roeselare en Westland!

Er deden in totaal 14 afdelingen mee, een record! In tegenstelling tot vorig jaar deden in elke provincie minimum twee afdelingen mee, wat de strijd om de provinciale prijs toch net iets spannender maakte. Verder was er ook een prijs voor de afdeling die het meeste ini's meekreeg en een prijs voor de afdeling die de meeste soorten pissebedden gedetermineerd kreeg.

Dinsdagavond 28 april kwam de vijfokoppige jury samen om een streng maar rechtvaardig oordeel te vellen. En we moesten streng zijn: afdeling Brugge bleek net buiten hun afdelingsgebied gegaan te zijn. Een aantal van hun waarnemingen werden geschrapt waardoor ze op een derde plaats (in plaats van eerste!) terechtkwamen. En zo bleek Roeselare (met 392 soorten) de beste natuurstudieafdeling van 2015! JNM

Gent (met 367 soorten) belandde op de tweede plaats, gevolgd door Brugge (355 soorten). Roeselare en Gent wonnen dan ook de provinciale prijs voor respectievelijk West- en Oost-Vlaanderen. Beste Brabantse afdeling (met 297 soorten) was Hageland-Zuiderkempem, die op een mooie vijfde plaats kwamen in het globale klassement. In Antwerpen was Klein-Brabant de beste afdeling en in Limburg afdeling Fruitstreek. Afdeling Niger kreeg heel wat ini's enthousiast om mee te doen en verdiende dus de rookie-award. Westland determineerde 11 soorten pissebedden en won daarmee de pissebeddenprijs.

GETUIGENISSEN

Sebastiaan (JNM Niger): "JNM Ninove-Geraardsbergen doet niet altijd aan natuurstudie. Zoveel jaren terug, toen we onder meer met Land van Aalst nog JNM Denderstreek waren, was het anders: we hadden veel oudere leden, gedreven natuurstudierakkers met bakken ervaring en hopen motivatie. In de Argonne, in 2014, vonden we opnieuw hoe ongelooflijk cool bezig zijn met natuurstudie niet kan zijn: we hadden één namiddag op een mooi kalkgrasland afgesproken dat heel de begeleiding mee zou proberen proeven van natuurstudie. Het resultaat: de veldgidsen werden optimaal ingezet, we haalden een nieuwe soort binnen voor dat graslandje, en véél belangrijker: ons natuurstudievonkje vatte eindelijk weer vlam. De waarnemingscontest leek ineens niet zo'n onwaarschijnlijke uitdaging en dus gingen we er helemaal voor. Op een laagdrempelige manier, want zo werkte het de eerste keer ook.

Ons natuurstudie- vonkje vatte eindelijk weer vlam

We trotseerden dus een beetje regen en zetten een parasol op om ons droog te houden. De nachtvlinders, vers van die nacht (voor de eerste keer in 3 weken tijd bleef het boven 10°C) waren talrijk, en we haalden er de erg zeldzame witrिंगuil en eerste pijlstaart populierenpijlstaart uit. Hoewel volgens velen nachtvlinders toch al niet zo makkelijk zijn om met ini's te doen, slaagden we erin onze wel

40 soorten perfect op naam te brengen, met al het enthousiasme van onze ini's. We geloofden erin: met een mooie start konden we beginnen aan de plantjes. De mooie gevlekte orchis stond geheel onverwachts in groten getale op nog geen 100 m van ons lokaal. Tegen de middag zaten we al gauw aan 150 soorten, waarna ons voornaamste natuurgebiedje op was. Op naar meer! Een fietstochtje naar Neigembos, waar de geur van daslook en de kleur van de boshyacinth onze zintuigen verblijdden. Als ware hedonisten gingen we op zoek naar pissebedden voor het Spinicornis-project, helaas zonder succes. We moesten het dus stellen met eenbes – waarmee we, als kinderen van de moderne technologie, een selfie maakten en weergaloos de Rookie-award wonnen voor onze allereerste waarnemingscontest. Ik heb nu al de belofte van iedereen die mee was volgend jaar ook mee te doen. We pakken jullie, Roessen!"

Volgend jaar gaan we voor de top drie!

Lissa (JNM Hageland-Zuiderkempen): "Dit jaar was de eerste keer dat onze afdeling meedeed aan de waarnemingscontest. HZ is niet echt gekend voor zijn hardcore natuurstudie en we wilden dus vooral de kans aangrijpen om zoveel mogelijk ini's en gewone leden aan te moedigen om met flora en tabellen te leren werken en de natuurstudievlam weer wat aan te wakkeren. Al is HZ blijkbaar wel een competitiebeestje, want er werd de dag zelf toch serieus veel moeite gedaan om zoveel mogelijk soorten te tikken en een deftige plaats in de ranking te veroveren! We zijn dan ook heel blij met deze prestatie en hopen vooral dat dit onze ini's motiveert om volgend jaar massaal mee te doen.

Het mooiste moment van onze waarnemingscontest was toen Floriaan met een kamsalamander kwam aandraven in een gebiedje waarvan nog niet bekend was dat die er zat. Voor de rest was het gewoon heel fijn dat we de hele dag met iedereen samen zijn gebleven en niet zijn opgesplitst puur om meer gebiedjes te kunnen doen.

Volgend jaar gaan we waarschijnlijk

alles iets strategischer aanpakken in de hoop de schijnbaar ondoordringbare top 3 te bereiken! Maar het belangrijkste blijft dat we zoveel mogelijk leden kunnen motiveren om met tabellen en gidsen het veld in te trekken."

De waarnemingscontest in één woord: geslaagd!

Irma (JNM Roeselare): "De waarnemingscontest was een heel toffe en leerrijke ervaring! Met een stuk of negen goedgeleimde JNM'ers gingen we een grote uitdaging aan vol goede moed en brachten die tot een geweldige einde. Samen gingen we op zoek naar de meest diverse soorten. Tot mijn grote spijt kon ik er niet de volledige dag bij zijn, maar op het moment dat ik er was, was de sfeer echt top! We bezochten een hoop natuurgebieden, waaronder de Mandelhoek, een prachtig en heel soortenrijk domein. Daar aangekomen rustten we even uit bij onze formidabele vangst van 50 salamanders. Na een verfrissend drankje van Natuurpunt, gingen we terug aan de slag. De waarnemingscontest in één woord: geslaagd!" ●

DE RESULTATEN

1. Roeselare (= beste West-Vlaamse afdeling)
2. Gent (= beste Oost-Vlaamse afdeling)
3. Brugge
4. Westland (= beste Pissebeddenafdeling)
5. Hageland-Zuiderkempen (= beste Brabantse afdeling)
6. Land van Aalst
7. Durmeland
8. Niger (= Rookie award)
9. Klein Brabant (= beste Antwerpse afdeling)
10. Fruitstreek (= beste Limburgse afdeling)
11. Akerland
12. Noord-West-Brabant
13. Lage Kempen
14. Midden-Limburg

Het resultaat van een fuik uitzetten: een aquarium vol alpenwatersalamander en zelfs een kamsalamander! (JNM Westland)

WAARNEMINGSTELEX

RUSSISCHE INVASIE IN WEST-EUROPA

DOOR Willem Proesmans

Afgelopen zomer werd ons land getroffen door een invasie van Russen. En dan heb ik het niet over Poetin en zijn rode leger, maar over de Oostelijke Vos (*Nymphalis xanthomelas*). Deze zeldzame dagvlinder, die normaal in Oost-Europa en Azië voorkomt, is nauw verwant aan de Grote Vos (*Nymphalis polychloros*) die hier vooral in Wallonië nog vrij veel voorkomt. Het belangrijkste verschil tussen beide soorten is het feit dat de Oostelijke Vos opvallende, bleke voorpoten heeft. Hoewel de soort het in het algemeen slecht doet in zijn oorspronkelijke verspreidingsgebied, slaagden ze er in om op korte tijd eerst delen van Scandinavië te veroveren en dan verder naar het westen op te rukken.

In Nederland werden de eerste dieren in juli vorig jaar opgemerkt en werden tijdens de zomer enkele honderden exemplaren gezien. Hoewel de dieren in het hele land werden gezien, kwamen de meeste waarnemingen toch uit de noordelijke helft van het land. In België bleek de soort dan weer heel wat zeldzamer, met een zestal waarnemingen in juli 2014.

Net zoals de Grote Vos overwintert de Oostelijke Vos als volwassen dier. In Nederland zijn sinds maart dan ook al een honderdtal dieren gezien, wat er op lijkt te wijzen dat de soort de winter heeft overleefd, en misschien wel een (tijdelijke) populatie zou kunnen vormen. In België zijn nog maar een tweetal dieren gemeld

dit jaar, maar er zitten er ongetwijfeld meer. Zoeken maar!

Als je zelf een Oostelijke Vos hebt gezien, geef deze waarneming dan zeker (liefst met foto) door op www.waarnemingen.be.

PISSEBEDDEN

DOOR Pepijn Boeraeve

En hoe loopt het ondertussen met de pissebedden, vraag je je wellicht af? Wel, met die veertien poten van hun gaat het wel vrij snel, ja. Om te beginnen leverde de PaasPlantenPissebedden-tocht van de NWG een bijzonder leuke ontdekking op: de Bleke mossissebed (*Philoscia affinis*). Voorheen enkel gekend van Poperinge en haar betere omstreken maar vanaf heden ook te vinden in de Viroin! De vraag is nu vooral, in welke afdeling duikt het beestje nog op?

Wie mee was op de wandeling, herinnert zich ongetwijfeld de Kleuroproller (*Armadillidium pictum*). Een kleine maar fijn gekleurde oprolpissebed. Maar er is nog een soort die er ongeveer zo uit ziet en, geloof het of niet, nog mooier is: de Prachtoproller (*Armadillidium pulchellum*). Ook deze verscheen onlangs onverwachts in de handen van een JNM'er. Op de jongste waarnemingscontest vond afdeling Westland een dergelijk beestje. Maar trillend door opwindende en slaaptেকорт, lieten ze de oproller glippen en geen enkel ander exemplaar werd die dag nog gevonden. Dus niet enkel voor afdeling Taxandria was het een tragisch dramatische waarnemingscontest. Een excursie de week er op in hetzelfde gebied leverde gelukkig twee nieuwe exemplaren op en het bleek zowaar de Prachtoproller te zijn! Deze ongelooflijk mooie pissebed is in België nog maar gekend van een vijftal locaties. De locatie waar die nu gevonden is, een klein maar oud bronbos, doet vermoeden dat die wel nog op meer plaatsen kan voorkomen. En alweer rijst de vraag, welke

afdeling is de volgende om deze zeldzame soort uit zijn gebied te schudden?

BLAUWE HEIKIKKERS

DOOR Irene Lantman

Smurfen? Ja, ze bestaan. Tenminste, voor een aantal dagen in maart. In de poelen en vennetjes van veengebieden veranderen de heikikkermannetjes van kleur. De heikikker lijkt een normale bruin gekleurde kikker, maar speciaal voor de paringstijd kleuren de mannetjes enkele dagen blauw. En dat levert hun bijnaam op.

Ook dit voorjaar waren ze weer terug. In het begin van maart steeg de temperatuur langzaam. Dat betekent dat koelbloedige dieren, zoals kikkers, kunnen opwarmen en weer actief kunnen worden. Na een paar dagen met een temperatuurstijging kwamen dan de eerste waarnemingen van de blauw gekleurde kikkers binnen. Enkele JNM'ers hadden het plan om de eerst volgende zaterdag, 14 maart, op zoek te gaan. Helaas. Het weekend werd ineens weer koud, zeven graden, vorst 's nachts en met een ijzige wind. In het hele gebied waren geen kikkers of sporen van kikkerdril te vinden.

Na het weekend gingen de temperaturen weer omhoog en was het warm genoeg voor de kikkers om de paring voor te bereiden. Maar toen zat iedereen weer op school of op het werk. Gelukkig is er volgend jaar altijd weer een kans om de blauwe heikikkers te zien. ●

Blauwe heikikker © Kees Waterlander

NATUURBEHEER

PAG 23 TOT 26

**HET NIEUWE
NATUURDECREET, EEN
STAP VOORWAARTS?**

HET NIEUWE NATUURDECREET

DOOR Simon Schowanek

Misschien heb je het al zien passeren of horen waaien: er is verandering op til in het Vlaamse natuurlandschap en Natuurpunt is niet tevreden. Het nieuwe Vlaamse natuurdecreet is de boosdoener. Maar wat is dat nu, zo'n natuurdecreet? Welke plannen liggen op tafel? En waarover maakt Natuurpunt zich zo'n zorgen?

NATUURDECREET, WASDA?

Een decreet is een regel uitgevaardigd door een van de gemeenschappen (Franstalige, Nederlandstalige of Duitsstalige gemeenschap) of door een van de gewesten (Vlaanderen of Wallonië*). Een decreet is dus zoals een wet van de federale regering, maar dan op gewes-

© Geert Roels

telijk of gemeenschapsniveau. Simpel gezegd is het natuurdecreet de Vlaamse natuurwetgeving.

Het huidige natuurdecreet dateert van 1997 en is bijna twintig jaar oud. Dringend tijd dus om het decreet eens te updaten. Daarom heeft Vlaams minister Joke Schauvliege vorig jaar een visienota opgesteld. Dit is een soort ontwerpdecreet waarin de minister haar visie voor het nieuwe natuurdecreet uiteenzet: wat de focuspunten worden, wat voor beleid men wil voeren,... zo'n dingen. Eens de visienota goedgekeurd wordt door het Vlaams Parlement, wat in april 2014 is gebeurd, dan mag de minister de visienota omvormen naar een echt decreet.

Het decreet is er dus eigenlijk al, maar het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) is momenteel druk bezig met de vertaling naar een concrete wetgeving. Deze omzetting gebeurt artikel per artikel. Daarom zijn sommige clausules van het nieuwe decreet al in werking (bv. de instandhoudingsdoelstellingen), terwijl andere regels nog moeten worden aangepast. De discussie gaat vooral over een van de stukken waar het ANB momenteel aan werkt: de subsidieregeling betreffende de vergoedingen voor natuurbeheer en de aankoop van nieuwe natuur. Eenvoudig gezegd: de clause die bepaalt hoeveel geld iedereen krijgt.

WAT HOUDT DIT NIEUW NATUURDECREET IN?

Zoals gezegd: het natuurdecreet is heel uitgebreid en de huidige discussie gaat vooral over de financiering van

* Uiteraard met uitzondering van Brussel... Brussel vaardigt geen decreten uit, maar ordonnanties! Want waarom makkelijk als het ook moeilijk kan?

het beheer en de aankoop van natuur. Doordat het voorstel nog uitgewerkt wordt, kennen we weinig details. Maar grofweg zijn er twee grote wijzigingen.

De grootste verandering is dat waarschijnlijk iedereen toegang zal krijgen tot dezelfde subsidies en dat aankoopsubsidies voor natuur voor iedereen beschikbaar worden. In het oude decreet stonden verschillende subsidie-regelingen voor verschillende actoren (natuurorganisaties, overheden, private eigenaren, bosbeheerders, wildbeheereenheden, etc.), bovendien vaak met aparte beheerplannen. Dit zorgde voor verwarring, met een vraag naar een versimpelde wetgeving tot gevolg. Bovendien hadden enkel terreinbeherende verenigingen (zoals Natuurpunt, vzw Durme etc.) recht op aankoopsubsidies voor nieuwe natuur. Daarom klaagden sommigen dat zij minder middelen kregen dan de grote natuurorganisaties. Door één wetgeving te maken voor alle actoren probeert men de subsidieregeling dus simpeler en eerlijker te maken. Beheerders zullen geld krijgen voor de doelen die ze willen realiseren of in stand moeten houden, niet op basis van wie ze zijn. Zo krijgen bijvoorbeeld ambitieuze natuurdoelen meer geld dan makkelijk haalbare doelen. Iedereen wordt dus gelijk voor de wet en krijgt dezelfde middelen, of ze nu Natuurpunt zijn, een private boscijenaar of een JNM-afdeling.

De discussie gaat vooral over hoe veel geld iedereen krijgt

In een tweede grote wijziging worden de Europese verplichtingen omtrent habitatrichtlijnen nu ook in het natuurdecreet opgenomen, wat eerder nog niet het geval was. Echt verbazend is dit niet, want die regels waren al van kracht, ze stonden gewoon nog niet in het decreet. Wat wel sterk is veranderd, is de focusverschuiving van het beleid naar natuur van Europees belang. Vandaag de dag gaat 75% van de aankoopsubsidies naar gebieden die kaderen binnen de Europese instandhoudingsdoelstellingen. Dit zijn de gebieden die op Europees niveau van

ecologisch belang zijn. De overige 25% gaat naar de resterende stukken natuur. Dat zijn veelal kleinere, lokale natuurgebieden, waar de focus ligt op soorten die in Vlaanderen belangrijk zijn, ook al zijn ze niet Europees bedreigd. Het voorgelegde natuurdecreet wil nog meer focussen op de Europese natuur, door meer aankoopsubsidies te verlenen aan gebieden die kaderen binnen de Europese instandhoudingsdoelstellingen, en door de lijst met natuurstreefbeelden grotendeels te beperken tot Europese doelen.

WAAROM IS NATUURPUNT NIET TEVREDEN?

Eenvoudig gezegd: ze zijn niet tevreden met de verdeling van de centen. Hoewel de idee van "gelijk werk, gelijke beloning" natuurbeheer zeker democratischer kan maken, bemoeilijkt het ook het werk van huidige natuurbeheerders. Want ondanks het feit dat nu meer mensen en organisaties beheersubsidies kunnen krijgen, is de pot subsidies niet groter geworden. Hierdoor zullen gevestigde natuurorganisaties hun subsidies waarschijnlijk zien dalen, al dan niet ten koste van het natuurbeheer. Bovendien vrezen de natuurorganisaties dat de subsidiebeperking tot Europees belangrijke zones, het beheer van niet-Europese natuur zal bemoeilijken.

Ook elders vallen er mogelijk subsidies weg. Zo lijkt het er op dat de beheersubsidies voor gemeentelijke natuurgebieden zullen verdwijnen. De overheid wil immers geen subsidies aan zichzelf geven. In de praktijk zijn deze natuurgebieden vaak in beheer van Natuurpunt en het is nog onduidelijk waar Natuurpunt het nodige geld zal halen.

Een ander heikel punt is dat elk gebied minstens 10ha aaneengesloten natuur moet hebben om een reservatenstatus (= niveau 4) te verkrijgen. Gebieden die niet aan deze eisen voldoen, komen niet in aanmerking voor "niveau 4" en verliezen meteen hun recht op aankoopsubsidies. Hierdoor wordt het erg moeilijk om kleine, beginnende gebieden uit te breiden, die op termijn de grens van 10ha kunnen overschrijden.

Last but not least: de geldpot voor het "openstellen" van natuur wordt verminderd, volgens Natuurpunt met 40%. Dit zijn alle subsidies voor infobordjes,

Het voorstel heeft goede en slechte punten

paden, vogelkijkhutten, etc. Bezoekerscentra zouden enkel nog gefinancierd worden als het gebied een reservaatstatus heeft. Natuurpunt vreest dat hierdoor minder mensen toegang zullen hebben tot natuur in hun buurt.

IS DE VREES TERECHT?

Is de vrees voor de hernieuwde subsidieregeling terecht? Dat is moeilijk te zeggen. Het voorstel heeft goede en slechte punten. De nieuwe regeling maakt alles ongetwijfeld democratischer en simpeler. Dus dat lijkt zeker een stap in de goede richting. Verder is het feit dat er geen extra geld bijkomt erg jammer, maar niet echt verwonderlijk. Het is dan ook begrijpelijk dat de grote natuurorganisaties schrik hebben dat ze hun inkomsten naar beneden zullen zien gaan. We moeten echter onthouden dat dit geen besparing is, enkel een herverdeling van het geld. Al het beschikbare geld zal (normaal gezien) nog steeds in de natuur gestopt worden.

De vraag waar het eigenlijk op neer komt is: we hebben maar een beperkte hoeveelheid geld, waaraan willen we dat geven, en waaraan niet? En dat is een redelijk persoonlijke kwestie: Zorgen we ervoor dat we elk gebied een zekere hoeveelheid geld krijgt, met het risico dat geen enkel gebied eigenlijk écht voldoende heeft om een optimaal beheer te kunnen realiseren? Of spenderen we liever het geld aan enkele gebieden, zodat we zeker zijn dat deze op z'n minst voldoende middelen hebben om een goede natuurkwaliteit te kunnen waarborgen. Als we de voorstellen zien die nu op tafel liggen, dan lijkt de regering vooral voor dat laatste te kiezen. Zo kan ze haar verplichtingen tegenover Europa nakomen en kan ze natuurgebieden en verbindingzones in de Europese habitatrichtlijngebieden

Bourgoyen © lamazone

WAT IS EEN NATUURSTREEFBEELD?

Wanneer een beheerder een beheerplan opstelt, moet hij opgeven welk type natuur hij wil creëren of in stand houden. Dit is zijn natuurstreefbeeld. Meestal zijn dit vegetatietypes, samen met hun geassocieerde soorten. Aan de hand van het vooropgestelde natuurstreefbeeld wordt bepaald of het beheer al dan niet is. Beheerders moeten tot op zekere hoogte de natuurstreefbeelden bereiken. Als ze dit niet doen, zijn daar meestal consequenties aan verbonden. Natuurpunt vreest dat het louter inzetten op Europese natuurstreefbeelden de realisatie van Vlaamse natuurstreefbeelden (zoals bv. hoogstamboomgaarden) zal belemmeren, waardoor deze dreigen uit ons landschap te verdwijnen.

efficiënter uitbouwen (maar dat dus ten koste van de overige gebieden).

Het ook niet per se slecht te zijn dat de subsidie voor kleine natuurgebieden minder wordt. We weten vanuit wetenschappelijk onderzoek dat grote natuurgebieden ecologisch gezien relatief belangrijker zijn dan kleine gebieden (1 stuk van 10 ha is ecologisch meer waard dan 10 stukken van 1 ha). Een wetgeving die dat erkent en daarop inspeelt, door de ontwikkeling van grote gebieden te stimuleren, is geen slechte zaak.

Langs de andere kant kan men zich afvragen hoe realistisch het is om te verwachten dat natuurbeheerders grote lappen grond in één keer aankopen. De tactiek van Natuurpunt bestaat nu meestal uit het opkopen van versnipperde percelen, om ze daarna te verbinden tot één groter natuurgebied. Heel veel grote natuurgebieden zijn dan ook gestart als één klein perceeltje. En het is maar de vraag of Natuurpunt deze strategie van aankopen en verbinden in de toekomst nog zal kunnen toepassen. In het versnipperde Vlaanderen is grote gebieden in één keer aankopen immers erg lastig, omdat aankopen meestal perceel per perceel gebeuren. Bovendien vereist het een redelijke grote som geld om deze grotere aankopen te financieren.

Het is echter belangrijk te beseffen dat natuurbeheer meer is dan het produceren van biodiversiteit. De waarde van een natuurgebied bestaat immers niet alleen uit zijn ecologische functie of zijn soortenaantal, maar ook uit zijn maatschappelijke waarde. Het is dus niet omdat een natuurgebied ecologisch geen groot belang heeft dat het volledig waardeloos is. Voor mensen kan een stukje groen in de buurt heel wat betekenen, ook al bukt het niet van de biodiversiteit. En in die zin zijn kleine, verspreide stukjes natuur, die ervoor zorgen dat iedereen toegang heeft tot natuur, misschien zeker zo belangrijk als de grote, gecentraliseerde natuurgebieden.

Tot slot mag je niet vergeten dat dit slechts gaat over een klein (zij het een belangrijk) deel van het totale decreet, en dat dit voorlopig nog voorstellen zijn, die niet per se definitief zijn. Het is dus

ook geen besparing op natuur, maar slecht een herverdeling van de centen! Kleine gebieden zullen dus normaal gezien niet zonder geld komen te zitten, al is het wel mogelijk dat ze minder subsidie zullen krijgen dan voorheen. Moeilijke materie dus. De enige manier om er achter te komen of de wijzigingen goed of slecht zullen uitdraaien is ... afwachten! ●

Grote natuurgebieden zijn ecologisch gezien belangrijker dan kleine gebieden

VIER NIVEAUS

In praktijk zal elk stuk natuur ingedeeld worden in vier mogelijke niveaus. Hoe strikt de instandhoudingsdoelstellingen zijn en hoeveel geld beheerders krijgen, hangt af van die niveaus. Hogere niveaus hebben strengere eisen, maar hebben ook recht op meer subsidies.

Niveau 1 is in feite niets meer dan een vergunning om een bepaald beheer te mogen uitvoeren. Er zijn geen eisen betreffende instandhoudingsdoelstellingen, (dus als je die niet haalt, zijn er geen gevolgen), maar er zijn ook geen subsidies aan gekoppeld.

Niveau 2 is iets strenger dan niveau 1. 30% van het oppervlak moet een natuurstreefbeeld (zie kader) hebben. Vanaf niveau 2 zijn er, indien aangevraagd, wel subsidies te verkrijgen.

In niveau 3 moet maar liefst 90% van het oppervlak een natuurstreefbeeld hebben en enkel de meer waardevolle natuurstreef-

beelden komen in aanmerking. Er zijn ook meer subsidies beschikbaar dan bij type 2. Als je een niveau 3 gebied beheert, ben je voor minstens 24 jaar gebonden aan deze regelgeving. Daarna mag je zelf kiezen of je je beheerplan hernieuwt of niet.

Het meest cruciale niveau, is niveau 4. Dit zijn de gebieden met een reservatenstatus. Ze zijn gelijkaardig aan type 3, maar hebben striktere eisen. Eerst en vooral is het engagement voor een niveau 4 gebied eeuwig. Dat wil zeggen dat je na elke periode van 24 jaar weer een beheerplan type 4 moet aanvragen. Verder moet het reservaat minstens 10ha aaneengesloten gebied omvatten, dus 2 naast elkaar gelegen percelen van 5 ha, waartussen een weg loopt, komen niet in aanmerking. Verder zijn er meer subsidies beschikbaar dan in type 3 en is dit het enige niveau waarvoor aankoopsubsidies gegeven worden.

MILIEU

PAG 27 TOT 32

**TREIN'ING
KLIMAATVERANDERING
MIJ PAK JE NIET IN!**

VERGEET FROGGING! HIER KOMT TREIN'ING

DOOR Eva Sorgeloos en Laure De Vroey

Trein'ing is een nieuwe fotowedstrijd, gelanceerd door de JNM Express. Dit spijsplinternieuw JNM-project wil eind dit jaar met zoveel mogelijk JNM'ers richting klimaatop in Parijs. Het idee achter trein'ing is om een ludieke promoactie te voeren, vanaf nu tot aan ons vertrek naar Parijs, samen met je afdeling én waar je maar wil. Ruim een jaar na het legendarische frogging is het weer tijd voor creativiteit, kunstzinnigheid en een gezonde dosis competitie in deze nieuwe fotochallenge. Doe mee en maak van trein'ing dé zomertrend.

WAAROM TREIN'ING?

JNM Express wil samen met Climate Express 10.000 Belgen mobiliseren voor een 'Mars op Parijs' tijdens de 21ste COP (Conference of Parties) in december 2015. Per trein, met de fiets, te voet, of per go-cart trekken we naar de klimaatonderhandelaars, om hen onze bezorgdheid te tonen en hen duidelijk te maken wat wij verwachten van een nieuw, sociaal en ecologisch sterk klimaatakkoord. 10.000 man mobiliseren, dat is natuurlijk niet niks. Deze zomer trapt Climate Express dan ook een grootste mediacampagne op gang. Wij beginnen nu al! Met trein'ing vragen we de aandacht van de toevallige passant, je mama, of de pers. Tijdens het maken van de gekste foto's, vertellen we iedereen die het wil horen waarom wij naar Parijs trekken, en waarom zij met ons mee moeten.

JA, IK WIL TREIN'EN!

Treinen is niet moeilijk, maar moet wel zorgvuldig gebeuren. Het enige wat je nodig hebt, zijn minstens drie of meer personen (waarvan minstens één JNM'er), een fototoestel en een trein (een levensgrote of een miniatuurtrein, dat laten we in het midden). Neem de juiste treinhouding aan (tekening), maak een leuke foto van de twee treinen (de echte en de menselijke)

en post deze vervolgens op onze Facebook-pagina die de erg toepasselijke naam 'Trein'ing' draagt. Voor elke foto verdien je punten per afdeling, uitgereikt door de jury en volgens de regels van onderstaand reglement. Let wel: de jury heeft altijd gelijk! Vergeet hierbij ook niet de kracht van trein'ing. Grote kans dat voorbijgangers en omstaanders vreemd zullen opkijken, dus vertel hen zeker ook waaróm je treint. Over JNM, de Climate Express, Parijs en de COP. Of beter nog: vraag hen om mee te treinen en haal meteen extra punten binnen!

HET REGLEMENT

De basisregel is eenvoudig: 1 punt per treinende persoon. Daarnaast zijn er allerlei bonuspunten te verdienen, op wel twintig verschillende manieren. Hoe? Zo!

Voor de acrobaten:

1. Trein als een dubbeldekkertrein en elke persoon telt dubbel. Twee treintjes op mekaar dus. Wees creatief maar volgens de regels van de trein'ing!

Voor de treinfreaks:

2. Trein met een hogesnelheidstrein en krijg +10 punten.
3. Trein in een trein en krijg +10 punten.
4. Trein met een Fyra trein en krijg +20 punten.
5. Trein met een trein naar Parijs en krijg +20 punten
6. Trein met een voorbijrijdende trein (nee, niet in een station) en krijg +30 punten.

Voor de netwerkers:

7. Trein met één van jullie (groot)ouders

en krijg +15 punten.

8. Trein met een oude sok en krijg +15 punten.

9. Trein met een conducteur (in uniform!) en krijg +20 punten.

10. Trein met een andere jeugdbeweging (in uniform!) en krijg +20 punten.

11. Trein met een BV en krijg +30 punten. Voor de toeristen:

12. Trein in een andere afdeling (maak wel duidelijk waar je bent!) en krijg (eenmalig) +5 punten.

13. Trein in een ander land (maak wel duidelijk waar je bent!) en krijg (eenmalig) +5 punten.

Voor de mediamannen:

14. Trein jezelf tot in de regionale pers en krijg +30 punten.

15. Trein jezelf tot in de nationale pers en krijg +40 punten.

16. Trein jezelf tot in de buitenlandse pers en krijg +50 punten.

17. Trein jezelf tot in de BBC en krijg +100 punten.

Voor de toppers:

18. Trein met de meeste mensen en krijg +30 punten.

19. Trein met de meeste treinen (echte, miniatuur, wees creatief) en krijg +30 punten.

20. Trein je tot lieveling van de jury en krijg +30 punten.

De fotowedstrijd loopt van 29 april 2015 tot 29 november 2015. De afdeling die het meeste punten weet te verzamelen, krijgt haar prijs overhandigd in Parijs. We kijken al uit naar jullie prachtige foto's. Heel veel succes, en trein ze! ●

KLIMAATVERANDERING: OORZAKEN EN GEVOLGEN

DOOR Sander Bruylants

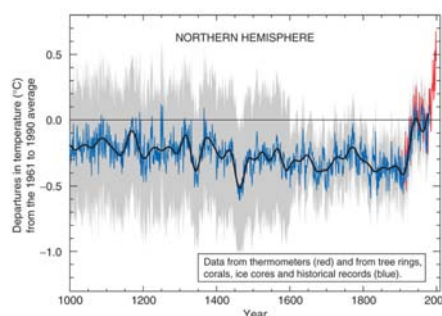
Klimaatverandering. Wie heeft er nog niet van gehoord? Al miljoenen jaren lang kent de aarde grote schommelingen tussen warme en koude periodes. Niet enkel temperatuur schommelt over de tijd heen, ook de zeespiegel en de hoeveelheid broeikasgassen in de atmosfeer variëren sterk door de tijd heen. Maar een hotter topic is de invloed van de mens op deze opwarming. En hoe past alles wat rond ons leeft zich hieraan aan?

Voor ik aan mijn betoog begin, iets om in je achterhoofd te steken: de schaal waarop je iets bekijkt, zowel temporeel als ruimtelijk is in het hele klimaatverhaal erg belangrijk. Een voorbeeld: "de winter van 2009-2010 was een zeer koude winter." Dat klopt als je het bekijkt op Europese schaal, het was hier toen inderdaad een stevige winter. Maar globaal gezien staan zowel 2009 als 2010 in de top 10 van warmste jaren, gebaseerd op de wintermaanden. Die uitspraak hangt dus sterk af van de ruimtelijke schaal. Als je vervolgens de temperatuurafwijking ten opzichte van de periode 1901-

1930 bekijkt, zie je dat het eigenlijk een gemiddelde Europese winter was. Ook de temporele schaal moet dus in rekening gebracht worden.

DE MENS EN KLIMAATSOPWARMING

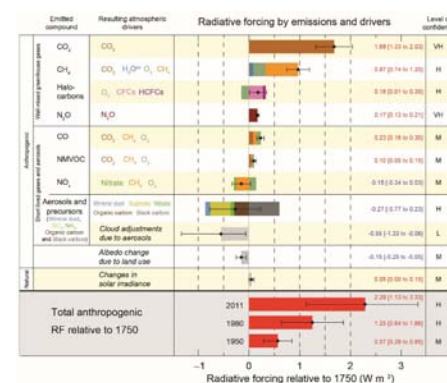
De stelling dat wij verantwoordelijk zijn voor de opwarming van de aarde stoot al eens op verzet. Sceptici gebruiken de natuurlijke variatie en de immensheid van natuurlijke processen als argument om aan te tonen dat de invloed van de mens op klimaatverandering verwaarloosbaar is. De opwarming van onze aarde is inderdaad deels een natuurlijk proces. Er is echter een opmerkelijke versnelling aan de gang. Een befaamde illustratie hiervan is de hockeystick curve (zie figuur). Deze toont een langzame temperatuursdaling sinds het jaar 1000, gevolgd door een snelle stijging in de laatste 200 jaar. Maar is de mensheid hier nu de oorzaak van?

Figuur: De temperatuurafwijking van het afgelopen millennium (IPCC 2001)

Voor we hier een antwoord op kunnen geven, moeten we een paar begrippen duiden. Een eerste is stralingsforcering (radiative forcing). Dit is het verschil tussen de inkomende straling van de zon en uitgaande straling van de aarde. Een positieve forcering wil zeggen dat er meer zonne-energie op aarde aankomt dan uitgestraald wordt. Dat resulteert in opwarming.

Een ander begrip is het globaal dimeffect. Hiermee bedoelt men de aanwezigheid van partikels in de atmosfeer die zonlicht blokkeren. Een sterk dimeffect verlaagt de forcering en kan deze negatief maken. Dit dimeffect wordt in de eerste plaats veroorzaakt door aerosols: stofdeeltjes of vloeistofdruppels tussen 0,2 en 200 micrometer groot. De uitstoot van vulkanen en vliegtuigen zijn hier voorbeelden van, maar ook wolken zijn aerosols. Een overzicht van de belangrijkste gassen die een invloed hebben op forcering is getoond in de figuur.

Figuur: Oorzaken van stralingsforcering (IPCC 2013 AR5 SPM)

Er is een opmerkelijke versnelling van de opwarming van de aarde aan de gang

De rol van wolken en andere aerosols is dubbel: enerzijds dragen ze bij aan het dimeffect en werken ze dus koelend. Anderzijds hebben ze een opwarmend effect omdat ze van het aardoppervlak afkomstige infrarode straling terugkaatsen. Zo heb je wellicht al gemerkt dat een bewolkte nacht vaak warmer is dan een open nacht. Of ze nu eerder opwarmend of afkoelend werken hangt af van de

soort wolken en de hoogte waarop ze zicht bevinden. Cirruswolken bevinden zich bijvoorbeeld op grote hoogte en algemeen gezien houden deze vooral warmte vast. Stratocumuluswolken hangen meestal op lagere hoogte en zorgen eerder voor afkoeling.

Naast natuurlijk voorkomende wolken zijn er ook antropogene wolken. Vliegtuiguitlaten vervullen dezelfde rol als cirruswolken, maar over het uiteindelijke effect hiervan is nog discussie. Ook schepen stoten aerosols uit die aanleiding geven tot laaghangende wolken. Deze hebben een koelend effect.

Een andere bron van stralingsforcing en dimming zijn vulkanen. Bij een grote vulkaanuitbarsting worden grote hoeveelheden as, CO₂ en sulfaten de atmosfeer ingeblazen. De indrukwekkende beelden van deze uitbarstingen worden graag aangehaald om aan te tonen dat het antropogeen effect niets is tegen deze grote uitbarstingen. Stellingen als "één grote vulkaanuitbarsting stoot even veel CO₂ uit als de mensheid tot nu toe heeft uitgestoten" worden dan wel eens aangenomen.

Vulkanen dragen eigenlijk bij tot de afkoeling van de aarde

Het lijkt een argument dat wel steek kan houden, of niet?

De belangrijkste deeltjes die bij een uitbarsting vrijkomen zijn sulfaten. Die komen in de troposfeer terecht en geven daar aanleiding tot wolken. Deze wolken zorgen vooral voor weerkaatsing van inkomende straling. Vulkanen versterken vooral dus het dimeffect en dragen met andere woorden bij tot afkoeling van de aarde.

De aangroei en verandering van leefwijze van de mensheid moeten ook in rekening gebracht worden. Rond 1804 waren we voor het eerst met 1 miljard mensen. Daarna duurde het 123 jaar voor dat aantal verdubbelde tot 2 miljard mensen. 85 jaar later waren we reeds

met 7 miljard. De wereldpopulatie groeit exponentieel en dit is uiteraard belangrijk voor onze invloed op het klimaat. Bovendien stijgt ook ons energieverbruik snel. In het post-industrieel tijdperk verbruikten we reeds 20 keer meer energie per persoon dan toen we nog aan elementaire landbouw deden.

We concluderen dat de mensheid zeker een speler is in de klimaatsopwarming. Dit uit zich op verschillende manieren: stralingsforcing, broeikasgas uitstoot en energieverbruik. Zeer belangrijk als je conclusies wilt trekken is de temporele en ruimtelijke schaal waarop je kijkt.

EFFECT OP FAUNA EN FLORA

Klimaatverandering heeft een effect op alle niveaus van organismes, gaande van genetische effecten tot veranderingen op biomen. In huidig onderzoek wordt een sterke nadruk gelegd op populaties, soorten en gemeenschappen. Waarom is klimaatverandering hier zo'n belangrijke factor?

Soorten zijn in constante interactie met elkaar. Deze interacties zijn soms zeer complex en voorzichtig uitgebalanceerd door lange periodes van co-evolutie, competitie en specialisatie. Veranderingen in dergelijke systemen kunnen verregaande effecten hebben door nauwe wisselwerking. Denk maar aan symbiotische interacties zoals bestuivers. Het belangrijkste effect van de klimaatverandering is het opschuiven van klimaten en de daar aan verbonden vegetatiezones en habitattypes. De grote vraag is of soorten met deze veranderingen kunnen omgaan. Er zijn drie onafhankelijke assen waarlangs soorten zich kunnen aanpassen: een ruimtelijke (verspreidingsgebied aanpassen), een temporele (fenologie) en een minder merkbare, fysiologische as.

RUIMTELIJKE AS

Als een soort in zijn optimaal habitat wilt blijven, moet hij het kunnen volgen. De vraag hier is of een soort zijn areaal (verspreidingsgebied) even snel kan verplaatsen als zijn niche (rol in zijn habitat). Of dit zo is hangt af van verschillende

factoren.

Specialisten vs. generalisten

Specialisten stellen vaak een grote eis aan hun habitat. Sommige soorten hebben een specifiek biotoop nodig voor hun levenscyclus, of een bepaalde voedselbron. Vaak hebben dergelijke soorten een smal nichebereik, wat zo veel betekent als een hoge kieskeurigheid. Dergelijke soorten zullen het meest getroffen worden door klimaatverandering aangezien er een goede kans bestaat dat hun specifieke niche zich moeilijk kan verplaatsen en dus zal krimpen of dat de soort zelf niet in staat is om ze te volgen.

Een voorbeeld van een specialist is de Poolvos (zie foto p. 29). Deze soort komt enkel voor op de noordelijke toendra. Door klimaatopwarming is de boomgrens bezig aan een noordelijke opmars. De toendra kan niet noordelijker opschuiven, deze wordt tegengehouden door de zee. Het verspreidingsgebied van de poolvos neemt af. Daarnaast is de gewone vos (*Vulpes vulpes*) bezig met een opmars naar het noorden. Onze vossen zijn generalisten en superieure jagers t.o.v. de poolvos en zullen deze dus wegconcurreren.

Tegenover specialisten staan generalisten. Deze soorten hebben weinig eisen aan hun habitat en kunnen zich veel beter aanpassen aan andere habitats. Ze zijn dus minder gevoelig voor klimaatopwarming.

Goede dispersers vs. slechte dispersers

Naast nichebreedte is ook het dispersievermogen belangrijk. Als je habitat volledig dreigt te verdwijnen en je kan geen nieuwe gebieden bereiken, heeft het geen zin je te kunnen verplaatsen.

In de natuur komen alle combinaties voor van bovenstaande kenmerken en dit maakt het complex. Een belangrijke factor die meespeelt is competitie. Competitie kan leiden tot het verdwijnen van soorten. Wanneer een soort niet in staat is om mee op te schuiven met zijn niche zal hij in suboptimale condities terechtkomen wat meestal tot een verlaging in de competitieve kracht leidt. Op een gegeven moment zullen er nieuwe soorten arriveren die hun klimaatoptimum wel hebben kunnen volgen en vaak compe-

titief superieur zijn. Dit leidt dan tot het verdwijnen van specialisten die niet of matig kunnen disperseren. Op gemeenschapsniveau kan dit leiden tot volledige nieuwe composities en zullen veel soortinteracties verloren gaan. Wanneer te competitief sterke soorten in specifieke gemeenschapsstructuren terechtkomen kunnen deze hele voedselwebben ontregelen. Een gekend voorbeeld hiervan zijn invasieve exoten.

DE TEMPORELE AS

Timing is alles. Veel soorten hebben een goed getimede levenscyclus waarin de overgang naar een volgende stap wordt bepaald door omgevingssignalen zoals warmteaccumulatie. Trekvogels zijn hier een goed voorbeeld van. Veel soorten arriveren terug in hun broedgebied in een bepaalde periode zodat hun jongen opgroeien in de voedselpiek. Maar door klimaatopwarming valt deze voedselpiek vroeger in het jaar. Voor deze soorten is het dan noodzakelijk om hun broedseizoen te vervroegen. Veel soorten kunnen zich niet snel genoeg aanpassen, wat een mismatch tussen de voedselpiek en het uitkomen van de

jongen veroorzaakt.

Vooraf langeafstandstrekkingers zoals de Bonte vliegenvanger (zie foto) hebben hier problemen mee. Het moment waarop ze hun overwinteringsgebied verlaten hangt af van de weersomstandigheden ter plekke, maar de timing van de voedselpiek wordt bepaald door de weersomstandigheden in het broedgebied. Als deze twee gebieden ver uit elkaar liggen veranderen de weerpatronen er niet noodzakelijk op dezelfde manier.

FYSIOLOGISCHE AS

Individueel kunnen ook interne veranderingen ondergaan die hun toelaten om zich aan te passen aan de nieuwe condities. Voorbeelden hiervan zijn soorten die hun warmte en droogtetolerantie verhogen of planten die andere groeivormen aannemen. Er zijn twee mechanismen om zich aan te passen: plastisch en genetisch.

Plastische veranderingen treden meestal op binnen een generatie en zijn niet overerfbaar. Dit zijn dus snelle aanpassingen, maar ze zijn ook vrij

beperkt. Via genetische processen kunnen soorten in principe alles aanpassen. Dit vergt vaak een lange tijdsperiode, hoewel grote selectiedrukken na enkele tientallen generaties reeds tot merkbare veranderingen kunnen leiden.

De soortinteracties waar we het hier over hebben gehad zijn erg complex. Of een soort de klimaatverandering al dan niet overleeft, hangt af van zijn intrinsieke kenmerken en competitiviteit en is bovendien erg moeilijk te voorspellen.. ●

MIJ PAK JE NIET IN!

DOOR Anton Vandevoorde

Je hebt ze misschien al opgemerkt op het raam van de frituur of je buurtwinkel: die merkwaardige omgekeerde driehoekjes met een cirkel rond en daaronder de tekst: *mij pak je niet in*. Een merkwaardige boodschap om zomaar op je ruit te zetten. Een nieuw soort puntzak? De noodkreet van een kerstcadeau met claustrofobie? Twee keer fout. *Mij pak je niet in* is een gloednieuw burgerinitiatief met als doel de afvalberg te reduceren.

Uit een brainstormsessie van Atelier de stad (Gent) ontstonden begin 2014 verschillende burgerinitiatieven. *Mij pak je niet in* is hier een van. Afval recyclen en hergebruiken heeft afgedaan en *Mij pak je niet in* ziet het groter: zo veel mogelijk afval

vermijden. Na een aantal brainstormsessies - en met de steun van de stad Gent - is er nu een beweging opgestart met een eigen logo en actieplan.

Het doel is om zoveel mogelijk mensen zo ver te krijgen dat ze met hun eigen potje, doosje of tasje naar de winkel gaan. Het logo helpt om de schroom te overwinnen. Winkels waar je met je eigen potje mag aanschuiven, worden getagd. Je kan het logo ook zelf op je afhaalpotje zetten. Zo help je deze nieuwe winkelcultuur te verspreiden. Het initiatief zorgt ook voor leuke gesprekken met geïnteresseerde omstaanders.

Handelaars bij wie je nu al afvalloos kan winkelen, vind je terug op www.mijpakjenietin.be. En als je zelf nog een handelaar weet zijn waar je afvalloos kunt

winkelen, kun je die ook toevoegen aan de kaart op de site.

Het initiatief reikt verder dan de bakfietsstad alleen. Ook in Leuven en Brugge begint het logo in het straatbeeld op te duiken. En om dit project nog meer bekendheid te geven komt er in de nabije toekomst ook een tocht met JNM waarbij we, gewapend met een ruitensstift, winkeliers en winkelaars zullen informeren en achteraf een gezellige picknick houden met eten uit ons eigen bakkie.

Dus de volgende keer dat je om frietjes gaat bij Danny of om olijven bij de Turk, neem gerust je eigen potje mee en weet: wees niet bang, want je bent zeker niet de enige! ●

We willen allemaal een mooiere en gezondere planeet...

...met minder afval.

Daar kunnen wij allemaal ons steentje aan bijdragen!

Afval verminderen begint bij afval vermijden bij je aankoop!

Het kan ook anders!

Mij Pak Je Niet In!

Sluit je aan bij onze Facebook Group
Lees de tips rond afvalvrij winkelen
en wissel je eigen ideeën met ons uit!
Deel met ons de winkels
waar je welkom bent met je eigen potjes
of neem zelf een kijkje op onze kaart
met interessante locaties om te winkelen.

Verspreid onze tag,
teken hem op je potjes.

Weg met de schaamte!
Samen op naar een mooiere planeet!

www.mijpakjenietin.be

VOOR WOORD

DOOR Bénita Fleurantin Lietaert

Hoi ini's!

Het is weer zo ver, vlinders in mijn maag. Nee, niet echt. Dat zou *weird* zijn en dat wil zegen dat ik die vlinders eerst heb opgegeten. En dat hoort niet! Het is wel het begin van een liedje. Maar tenzij je in 2005 naar de Nederlandse Eurosong for Kids keek, zegt het je vast niets.

Omdat ik iets met kunst studeer, ga ik nu een gedicht verzinnen.

De zomer

De zomer is heet, 't is maar dat je het weet.
De dagen zijn lang, wees maar niet bang.
De kampen zijn pret, we gaan nooit naar bed.

Dit gedicht had ik nooit moeten beginnen, dat had ik eerder kunnen verzinnen.

Wat ik je wil wensen uit de grond van mijn hard
Is een zomer vol vogels, vlinders en zwart.
Dat laatste woord hoort er niet bij...
Ik kon niet zo snel iets verzinnen, dat maakt me niet blij.

Oké, oké dit wordt echt absurd.
Volgende keer later we het dichten over aan Kurt?

Dichten onder stress is duidelijk niet mijn sterkste kant.
Maar ja, ne mens kan nie alles kunnen eeeeeeeeh!

Maak er een knetterende, spetterende, maffe en zonnige vakantie van.
Geniet van de viezebeestjes, salamanders en wormen.
En stuur u ouders een kaartje, ik ben 99 procent zeker dat ze het verdienen!

Doei!

Bénita aka opperini ●

INI AAN HET WOORD

Elke editie laten we een ini aan het woord – zonder censuur. Deze keer is het aan Hanne Van Den Bergh.

DOOR Hanne Van Den Bergh

Kot, kot, kedei, een gevonden ei
Kot, kot, kedei,

Ik vond daarjuist een ei.
Het had geen dooier en geen schaal.
Ja, dat ei was echt niet normaal!
Kot, kot, kedei,
Ik vond daarjuist een ei.
Ik vond het in het eikenbos.
Het lag daar helemaal alleen op het groene mos.
Kot, kot, kedei,
Ik vond daarjuist een ei.
Ik nam het dan maar mee naar huis.
En legde het in een kastje bij het fornuis.
Kot, kot, kedei,
Ik vond daarjuist een ei.
Het zag er best wel lekker uit...
En als ik ermee schudde maakte het geen enkel geluid...
Kot, kot, kedei,
Ik vond daarjuist een ei.
Geen ei met dooier, geen ei met schil...
En dat was nog maar het kleinste verschil!
Kot, kot, kedei,
Ik vond daarjuist een ei.
Het was gevuld met praline...
Ik at het op, hopsakee!
Kot, kot, kedei,
Daarjuist had ik een ei.
Het was heel lekker, het was heel zoet,
Maar ik denk dat ik nu weer eens naar het eikenbos moet! ●

SEIZOENSKOKEN

DOOR Bénita Fleurantin Lietaert

Elk seizoen heeft zo zijn eigen groenten en fruit.

Dat is omdat de temperatuur en de grondvochtigheid elk seizoen of zelfs elke maand anders zijn en dus het ene gewas beter of slechter groeit. De zomer is dan ook een topseizoen. De dingen die je kan eten die van eigen bodem komen zijn ontelbaar! Oké, ik zou ze kunnen tellen maar daar ben ik te lui voor.

Omdat ik van jullie hou heb ik een heerlijk recept ontwikkeld (met mis-schien een beetje hulp van het internet).

COURGETTESCHIJVEN

Super gemakkelijk en best wel lekker!

Wat heb je nodig?

- 200g bloem
- een beetje zout
- een beetje pepwer
- water
- gedroogde dille
- een GIANT courgette
- zonnebloem- of neutrale olie

Hoe maak je dat?

We maken een papje. Doe de bloem in een kom en voeg water toe tot het een smeuvige massa is. Voeg een beetje zout toe en een beetje peper. En een grote soeplepel dille. Snij je GIANT courgette in schijfjes van ongeveer 0,5 cm. Haal het midden er uit. Zet een pan op het vuur. Doe er een genoeg olie in zodat de hele bodem bedekt is. Kijk uit jongsters, olie kan echt suuuuperwarm zijn! Vraag desnoods even hulp aan de mampaps. Zet een bordje met een beetje keukenrol op klaar om de gebakken schijven op te leggen.

Nu komt het zware werk. Besmeur de schijfjes met je beslag en leg het rustig in de olie. Na ongeveer 40 seconden draai je het schijfje om. Doe dit tot het goudbruin ziet. Leg de schijfjes op het bordje. Laat ze even uitvetten. En ja hoor, ze zijn klaar om te eten! ●

GROENTEKALENDER

Met de groentekalender van Velt ontdek je per maand van welke groenten je kunt genieten. Kies altijd voor groenten die het dichtst bij huis zijn gekweekt.

Zomer

JUNI

aardappel
andijvie
artisjok
asperge
bloemkool
broccoli
doperwt
groene selderij
koolrabi
kropsla
paddenstoelen
paksoi
peultjes
prei
prinsessen
-boon
raap
radijs
rode biet
savooikool
spinazie
spitskool
tomaat
tuinboon
ui
venkel
warmoes
waterkers
wortel

aardbei
abrikoos
framboos
kers
nectarine
perzik
rabarber
rode bes
zwarte bes

JULI

aardappel
andijvie
artisjok
aubergine
bleekselderij
bloemkool
broccoli
chinese kool
courgette
doperwt
groene selderij
komkommer
koolrabi
kropsla
paddenstoelen
paksoi
paprika
peultjes
prei
prinsessen
-boon
radijs
rode biet
rodekool
savooikool
snijboon
spinazie
spitskool
tomaat
tuinboon
ui
venkel
warmoes
waterkers
wittekool
wortel

aardbei
abrikoos
braam
framboos
kers
nectarine
perzik
rabarber
rode bes
zwarte bes

AUGUSTUS

aardappel
andijvie
artisjok
aubergine
bleekselderij
bloemkool
broccoli
chinese kool
courgette
groene selderij
knolselderij
komkommer
koolrabi
kropsla
mais
paddenstoelen
paksoi
paprika
pompoen
prei
prinsessen
-boon
raapsteel
radijs
rode biet
rodekool
savooikool
snijboon
spinazie
spitskool
tomaat
ui
venkel
warmoes
waterkers
wittekool
wortel

aardbei
abrikoos
appel
braam
druif
framboos
kers
meloen
nectarine
peer
perzik
pruim
vijg
zwarte bes

IS JNM EEN SEKTE? SATIRE

DOOR Jody Torfs

Het gebeurt dat er op JNM-activiteit terloops wordt opgemerkt dat de JNM eigenlijk wel sektarische trekjes vertoont. Deze opmerking wordt meestal meteen weggelachen. Het is volstrekt begrijpelijk dat deze zelfreflectie ongemakkelijke gevoelens teweegbrengt, maar het is tijd dat de waarheid aan het licht komt. Uiteraard is het bestempelen van een jeugdbeweging tot sekte geen nattevingerwerk maar zijn hiervoor harde bewijzen nodig. Er werd dan ook een semigroots onderzoek opgezet om dit na te gaan. De (verrassende) resultaten kunt u hieronder lezen.

CHECKLIST

Eerst moet het begrip 'sekte' gedefinieerd worden. Reeds vele onderzoekers hebben gepoogd deze term bondig af te bakenen, wat moeilijker bleek dan verwacht. Ene B. Wilson formuleerde in plaats van een definitie typische kenmerken die in wisselende volgorde en mate in iedere sekte aanwezig zijn. Hiermee reikte hij een praktische checklist aan waarmee we de JNM eenvoudig op sekte-gehalte kunnen evalueren.

1. Lidmaatschap uit vrije keuze, niet door geboorte

In principe wordt men niet als JNM'er geboren, aangezien lidmaatschap pas officieel mogelijk is in het schooljaar waarin men 7 wordt. (check)

2. Toelating tot het lidmaatschap op grond van door de sekteleiders erkende en aantoonbare kennis van de leer, een persoonlijke bekeringservaring of een aanbeveling door een ouder lid van de sekte

Uit de dieptegesprekken en nauw-

keurige studie van het interne reglement bleek dat dit geen vereiste is, maar bij enkele ondervraagden werd de JNM aanbevolen door een ouder lid. Kurt*: "Toen ik naar een vogel aan het kijken was dichtbij huis, werd ik aangesproken door een JNM'er die me vertelde over de JNM. Door hem ben ik lid geworden. Ik was pas 15." Tony: "Bij mij was een vriend van de familie lid, door hem ging ik mee op kamp. Op mijn 7 jaar kon ik nog niet echt zelfstandig beslissen en werd ik zo'n beetje meegezogen in het systeem." (check)

3. Het karakter is exclusief en gesloten; wie zich niet aan de geldende leer houdt of tegen de regels van de moraal of de organisatie zondigt, wordt uitgestoten

Ludwina: "Soms is er een lichte neiging tot uitstoting bij afwijkend gedrag. Zo gingen we na mijn derde JNM-activiteit pizza eten. Toen ik een Pizza Tonno bestelde, waren de opmerkingen en blikken op z'n zachtst gezegd afkeurend. Ook op mijn tweede activiteit ooit voelde ik mij niet 100 procent aanvaard toen er werd gekafferd over charcuterie als broodbeleg terwijl mijn brooddoos vol kippenwitboterhammen zat. Nu ik erover nadenk, was dit toch wel het begin van een langdurige indoctrinatie." (plusminus check)

4. De sekte beschouwt zich als een elite, begiftigd met een bijzonder inzicht of belast met een bijzondere opdracht

Om dit na te gaan werd aan het proefpubliek gevraagd of ze de JNM beter vinden dan andere jeugdbewegingen. Hierop werd bijna unaniem 'ja' geantwoord, enkel Olaf opperde dat de JNM 'iets is waar iedereen terecht kan'. (check)

5. Er is geen principieel verschil tussen leden en priesters of voorgangers

Volgens de ondervraagden worden gewone leden, voorzitters van allerlei slag en oude sokken inderdaad relatief gelijk behandeld. (check)

6. Er is gelegenheid om spontaan uiting te geven aan een persoonlijk gevoel van betrokkenheid

Niemand voelde zich op welk moment ook belemmerd bij het uiten van zijn of haar persoonlijk gevoel van betrokkenheid. (check)

7. De sekte staat vijandig of onverschillig tegenover de samenleving en de staat

Hoewel een legertje JNM'ers gewapend met vlindernetjes en bakfietsen af en toe vijandig gepercipieerd wordt, doen ze echter (meestal) geen vlieg kwaad. Ze gaan er ook prat op erg geëngageerd en in minstens vijf duurzame projecten tegelijkertijd enroled te zijn. (no check)

8. Het lidmaatschap is absoluut en omvattender dan dat van een kerkgenootschap

De invloed van de JNM op het dagelijkse leven werd unaniem vele malen groter beschouwd dan dat van de kerk. (check)

9. Er is sprake van een duidelijk herkenbare eigen ideologie

Een volledig hoofdstuk in de beleidsnota 2014-2017 is gewijd aan de "inhoudelijke identificatie" van de JNM. In dit document profileert de JNM zich als "uniek", een "jeugdbeweging en een natuur- en milieubeweging en [...] een unicum". De Jeugdbond schuwt alvast de grote woorden niet om zich te onderscheiden. (check)

10. Een sekte wordt vaak geleid door een charmant bevonden leider

Wederom was er eenstemmigheid. Niemand betwistte de charme van de Bovo. (check)

DE EEUWIGE ROL VAN DE (SOCIALE) MEDIA

Verschillende bronnen wijzen erop dat de media een grote rol spelen in de publieke beeldvorming over sektes. Meestal worden enkel de negatieve aspecten ervan belicht. Dit gaat ook op voor de JNM. Recent nog was er heel wat polemiek rond de Neonactie (de sensibiliserende actie waarbij vreedzaam de neonlichten van winkels 's avonds worden gedooft), die in de pers gekopt stond als 'ecoterrorisme'. Dit op zich is uiteraard geen hard bewijs voor het zijn van een sekte, maar toch.

Dit onderzoek maakte ook uitvoerig gebruik van sociale media om naast opinies ook harde cijfers voor te leggen. Van de ondervraagden bleek steeds het merendeel van zijn of haar

Facebook-vrienden in de JNM te zitten of te hebben gezeten. Stefanie bijvoorbeeld telde 201 JNM'ers onder haar 355 Facebookvrienden (57%), bij Mario is de verhouding 139 op 273 (51%), and still counting. Ook op relationeel vlak blijft de JNM-connectie niet uit. 50 tot 100 procent van de (ex-)liefdespartners van de ondervraagden is of was lid van de JNM.

VERDERE ONTBOEZEMINGEN EN BESLUIT

Samantha: "Op mijn eerste JNM-kamp – ik was 16 – dansten we op een avond erg waanzinnig rond het kampvuur, waarbij we als bezeten dierlijke klanken maakten en op potten en pannen sloegen. Niet veel later trokken velen hun kleren uit om vervolgens naakt rond te fietsen, lopen en zwemmen. Er heerste een zeker bacchanaal sfeertje."

Yasmine: "In de JNM is er een zekere ronseldrang, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de campagne 'op naar 3000 ('drieduust') leden', of subtieler uit het HB-spel waar punten te scoren zijn als je mensen lid maakt. En let op: niet iedereen is sterk genoeg om de JNM-boot af te houden."

Deze laatste getuigenissen illustreren wat uit de checklist al bleek: met overwegend 'check' (8,5/10) op de kenmerken van een sekte kan de Jeugdbond voor Milieu en Natuur voortaan officieel als sekte erkend worden. Wanneer iemand in de toekomst dus terloops opmerkt dat onze geliefde Jeugdbond iets van een sekte heeft, lach dit dan niet weg maar knik instemmend.

* Om de integriteit van de ondervraagden te beschermen zijn de namen in dit artikel anagrammen van de werkelijke namen

Noot: de JNM blijkt uit dit onderzoek dan wel een sekte te zijn, toch zijn sektes ondanks hun pejoratieve bijklank in se neutraal. Heb je toch nare gevoelens bij het feit dat je lid bent van een sekte, kan je altijd met je vragen terecht op blijfbijons@jnm.be. We zijn er voor je. ●

JNM-WINKEL

Ah, die heerlijke kampenzomer komt er weer aan! In de JNM-winkel vind je alles om er onvergetelijke maanden van te maken.

Ons verkooppunt vind je terug in de Oxfam Wereldwinkel in de Lammerstraat te Gent en is open van maandag tot zaterdag telkens van 10u00 tot 18u30. Op woensdag en op zaterdagmiddag is er steeds iemand om jullie een handje te helpen bij de zoektocht naar jullie felbegeerde gidsen en andere JNM-spullen.

Je kan ook alle producten online bestellen op www.jnm.be/winkel. Voor vragen kan je steeds terecht bij winkel@jnm.be of 0479/58 64 44.

ZOMERVAKANTIE

Tijdens de maand juli is onze webwinkel gesloten en is er geen JNM-permanentie in ons verkooppunt.

De Oxfam Wereldwinkel en het JNM-verkooppunt sluiten tijdens de Gentse Feesten (20-26 juli) de deuren en zijn daarna tot 22 augustus enkel 's namiddags (13u00-18u30) open. ●

WWW.JNM.BE/WINKEL

WWW.FACEBOOK.COM/JNMWINKEL

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

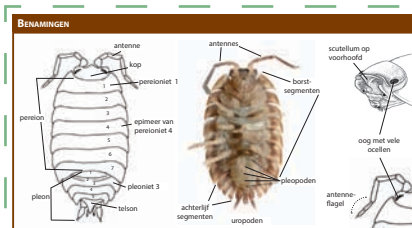
Ken je deze al? Waarom vossen op egels plassen (6.00€)

Natuurweetjes, je kan er niet genoeg kennen! Dit boekje dat door en voor JNMers en andere natuurfreaks gemaakt werd staat er vol mee. Een must-have voor iedere piepbegeleider, ouder of nieuwsgierige JNM'er!

Terug van weggeweest! Het Barbertje! (10€)

Het liedje van het Barbertje was even uitgezongen toen we meer dan een jaar zonder zangboekje zaten. Maar kijk eens aan ... Deze kampenzomer kunnen we weer uit volle borst zingen!

Spinicornis

Een uitgave van Spinicornis, L.L.M. JNM vzw
Maart 2015 - www.spinicornis.be - info@spinicornis.be
Auteur: Stijn Segers © Illustraties: Hedy Wijnhoven, Nijmegen, Nederland

Nieuw! Zoekkaart eenvoudig landpissebedden determineren (1.20€)

Spinicornis is een heuse pissebeddenwerkgroep bestaande uit (oud-)JNMers. Ze ontwierpen deze zoekkaart om op een laagdrempelige manier mensen warm te maken voor pissebedden. Met deze zoekkaart kan je alle inheemse landpissebedden op naam brengen én het kost je als JNM-lid slechts 1,20€!

Terug van weggeweest! Lieveheersbeestjes-tabel 2015 (6.40€)

Deze toegankelijke tabel is helemaal herwerkt en uitgebreid door oude sok en pimpampoen-expert Stijn Segers. Net zoals zijn voorganger is hij voorzien van kleurenplaten en larvetabellen. Maar deze gids herbergt meteen ook alle West-Europese lieveheersbeestjes en extra platen om die verfoeide Aziatische lieveheersbeestjes te herkennen.